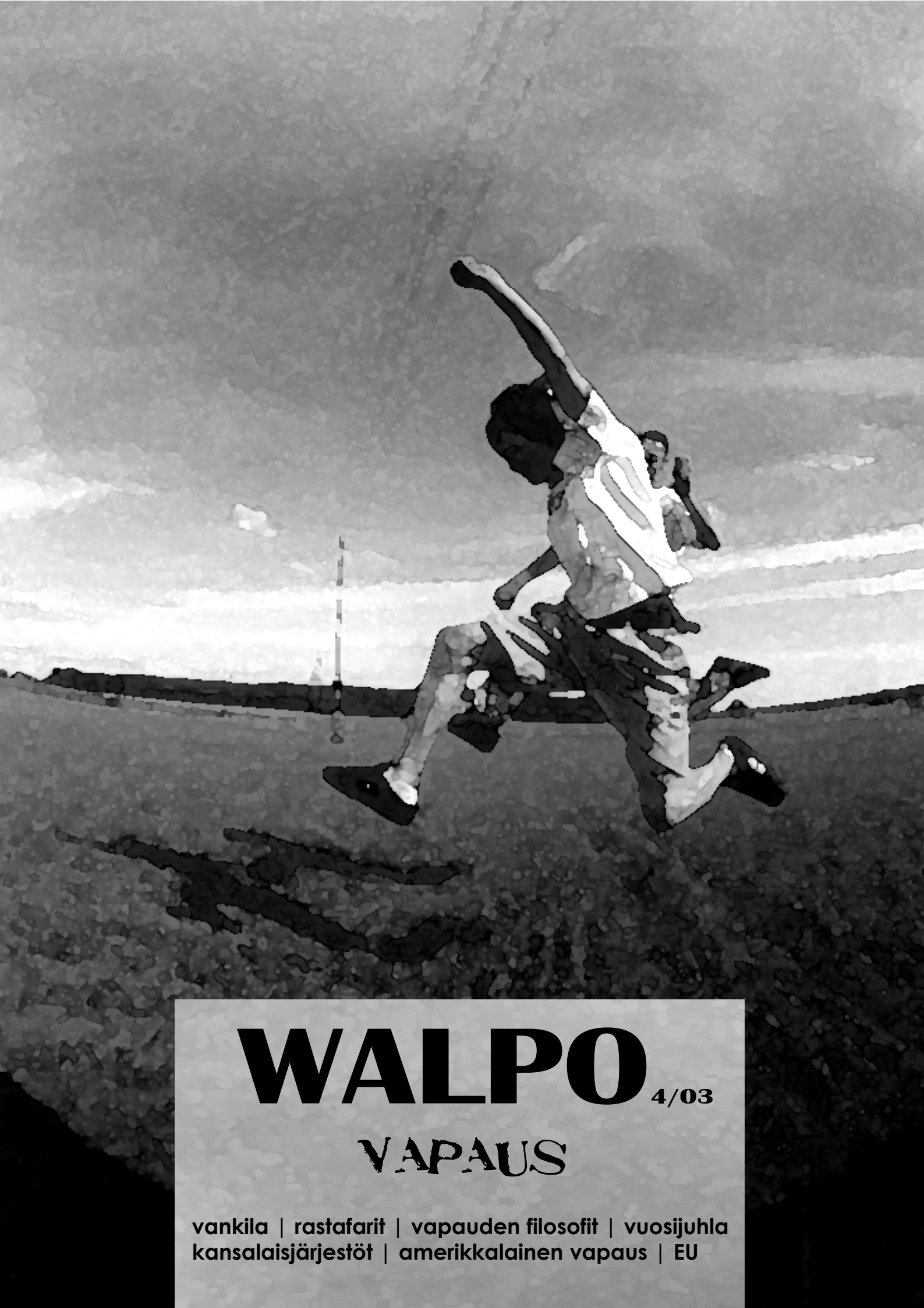

WALPO 4/03

VAPAUS

vankila | rastafarit | vapauden filosofit | vuosijuhla
kansalaisjärjestöt | amerikkalainen vapaus | EU

Tsekkaa vapaat asunnot tai ilmoittaudu asunnon-hakijaksi netissä! Voit pistäytyä myös toimistos-samme!

ovv.com

TURUSSA:
Hämeenkatu 14
Puh. (02) 233 8308

Turku, Helsinki, Tampere, Rauma, Pori, Mikkeli, Lahti, Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Vaasa, Oulu

OPISKELIJOIDEN VUOKRAVÄLITYS
VALTAKUNNALLINEN

Yhteistyössä:
Fortum

REILU JUOMINEN EDISTÄÄ HENGITYSTÄ

Ravintola PROFFAN KELLARI
REHTORINPELLONKATU 6
PUH. 250 5515

pää kirjoitus

P-klubilaiset! Tervetuloa vuoden viimeisen Walpon pariin. Pituus 32 sivua. Kantavana teemana Vapaus.

Tällä sivulla on lyhyt katsaus kulneeseeen vuoteen. Ei mitään runoja, hämäriä mietelauseita, metaforia tai mitä niitä nyt onkaan. Olkaa hyvät.

Kun tammikuussa toimitin ensimmäistä numeroa, tämänhetkinen tilanne tuntui vielä koko lailla kaukaiselta ja myös hieman epätodelliselta. Tuolloin opettelin hommaa aivan alkupisteestä ja ajatus lähemmäs paristа sadasta valmiiksi taitetusta sivusta ei oikein istunut päähäni. Muistan ajatelleeni, mitä merkittäviä asioita ehtisi tapahtua ennen tätä hetkeä. Kuten esimerkiksi vappu, kesä, Ranskan ympäriajo, klubin ulkomaanexcu, monet ilot ja surut sekä syödyt rullakebabit.

Tämä vuosi on sujunut oikein hienosti, eikä vähiten P-klubin takia. Olen viihtynyt lähestulkoon kaikissa järjestämissämme tapahtumissa, vaikka usein on myös väsyttänyt sen mukaisesti. Ensi vuonna koittavat taas uudet puuhat ja seikkailut, ja kaivatessa mukavaa ja mielekästä ajanvietettä, ei sitä tarvitse kaukaa hakea. Silti tuntuu myös siltä, että aikaa ei riitä kaikkeen niin paljon kuin toivoisin. Kahden aktiivisen ainejärjestöpainotteisen vuoden jälkeen haluan ehtiä tehdä enemmän myös muita asioita, tavata useammin vanhoja ystäviäni ja sen sellaista. Saapa nähdä, miten hyvin onnistun siinä.

Kiitän joka ikistä kirjoittajaa. Te olette antaneet Walpolle sen sisällön, ja hyvän sellaisen. Itseäni jää hieman harmittamaan se, miten vähän olen ehtinyt kirjoittaa omia juttujani Walpon sivuille. Aika on mennyt suurista suunnitelmista huolimatta ulkoasun muokkaamiseen, jota en onneksi ole joutunut tekemään yksin. Suuret kiitokset kaikille korvaamattomille auttajilleni, joiden nimet olen yrittänyt muistaa mainita ainakin nelossivulla, ansaitsemallaan paikalla.

Tätä kirjoittaessani meinaan jostain kumman syystä jatkuvasti lipsua jonkinlaisiin jäähyväisjorinoihin. Näin ei pitäisi olla. Pari aktiivista klubivuotta on kohta takana, mutta varmasti paljon vielä edessä, vaikka valmistuminenkin on jo hiipinyt mielessäni ajankohtaiseksi tavoitteeksi. Ilmeisesti kertyneet opiskeluvuodet vain salakavalasti ohjaavat minua vanhan kentän edustajan saappaisiin. Odotan mielenkiinnolla, mitä se omalla kohdallani tarkoittaa.

Rakkaat klubilaiset, ottakaa kaikki ilo ja hyöty irti upeasta ainejärjestöstämme. Olkaa ystävällisiä toisillenne. Olkaa kärsivällisiä toisillenne. Olkaa ainakin ihmisiksi.

Antille välitän eteenpäin samat terveiset kuin sain itse Tiialta vuosi sitten. Toivotan rohkeutta ja jonkin verran hulluutta. Ja muista, että me olemme keskeneräisen maailman edustajia. Mikä voisikaan olla sen hienompaa?

Ville Olavi

WALPO

Politiikan tutkimuksen klubi ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja
Ville Laamanen
[violla@utu.fi]

Toimitus
Antti Halonen
Katri Mäkinen
Mira Ojalehto
Sampo Saarinen
Tytti Seppänen

Kirjoittajat
Tiia Haapaniemi
Petteri Järvinen
Maarit Kaltio
Kaisa Männikkö
Kaisa Rontu
Martti Setälä
Aaretti Siitonen
Sini Terävä

Wille Perunaa

Kuvat
Ville Laamanen
Katri Mäkinen
Kaisa Männikkö

Pasi Salminen (kansi)

sekä internetin ihmemaailma

Taitto ja ulkoasu
Ville Laamanen
Anna Tonteri

Ilmoitusmyynti
Antti Halonen
[ajhalo@utu.fi]

Julkaisija
Turun yliopiston
Politiikan tutkimuksen klubi ry.

Painopaikka
Digipaino

Levikki
120 kpl

Sähköinen postilaatikko
[walpo@utu.fi]

Sisältö 4/03

Kansalaisjärjestöt ja raha 6
Rahoitus aiheuttaa usein ongelmia, tietää Tiia.

"Koko maa on hauta eikä kukaan pääse pakoon" 8
Antti kertoo liberalismin kivisestä tiestä Etelä-Amerikassa.

Reunamerkintöjä luentomuistiinpanoissa 9
Kaikki Tytin muistiinpanot eivät liity luennon aiheeseen.

Hobbes, Rousseau ja vapaus 10
Mitä vapaus on? Kaisa pohtii muutamia vastauksia.

Vapaudesta sartelaisittain 14
Vapaus vai vankeus, veljeys vai sorto, kysyy Sini.

Keskustelutilaisuus EU:sta 16
Mira oli paikalla, kun markkaa vaadittiin takaisin.

Liikaa sananvapautta? 18
Kaisan mielipide vapaasta tiedonvälityksestä internetissä.

Vapauden puolustaja numero yksi? 24
Martin arvio yhdysvaltalaisesta maailmankuvasta.

"The more people smoke herb, the more Babylon fall." 26
Katri kertoo tarinan Bobista, Hailesta, Rastoista ja Raamatusta.

Parasta ennen: vankilaa 28
Johanna pohtii, mitä järkeä siinä on.

Terveisiä Leviltä 31
Akateemisen vapauden ansiosta Aaretin elämä on kiireistä puuhaa.

VAKIOT

Puheenjohtaja 5
Kostin mietteitä tällä palstalla viimeisen kerran.

Vuosijuhlat leikkauspöydällä 12
Sampon muistikuvia syksyn odotetuimmasta viikonlopusta.
Ja niitä valokuvia tietysti myös.

Syyskokous 2003 19
Veteraani-Petteri taivastelee syystäkin klubin nykyistä hallitusvääntöä.

P-klubilaisia politiikan pelikentillä 20
Maarit kertoo, millaista on MEP-avustajan työ Euroopan sydämessä.

Wille Perunaa 22
Unohtakaa joulu.

Syksyn keskustelutilaisuus 30
Lyhyesti sotien syistä.

puheen

johtaja

Nyt on ristiriitaiset fiilikset. Viimeisen vuoden P-klubi on hallinnut elämääni, mutta nyt se on lopussa. Enää ei tarvitse miettiä klubin tapahtumia kuukausien päähän, eikä siivota muiden oksennuksia krapula-aamuina. Ei tarvitse muistaa sataa asiaa, eikä muistaa muistuttaa tuhannesta asiasta. Enää ei tarvitse maalailla visioita eikä piirrellä suuntaviivoja. Toisaalta visioni tuskin enää edes kiinnostavat ketään. Nyt saan olla rauhassa ja saapua maristen viisi minuuttia myöhässä valmiiksi katettuun pöytään jättäen tekemäni sotkut muiden siivottaviksi.

P-klubin hallituksessa toimiminen on aikaa vievää puuhaa. Uskomatonta, miten paljon ihminen voi uhrata ajastaan täysin vapaaehtoisesti. Kahden hallitusvuoteni aikana en oikeastaan ole edes kyseenalaistanut koko hommaa, mutta aikaa ja energiaa olen käyttänyt melkoisen määrän. Hauskaa on kuitenkin ollut ja paljon olen oppinut. Aina on ollut kiva olla suunnittelemassa ja toteuttamassa mitä tahansa toimintaa. Vaikka P-klubi onkin haukannut suuren palan elämästäni, on yleisin tunne ollut, että kaiken haluamansa toteuttamiseksi tarvittaisiin vielä paljon enemmän aikaa. Vuosi puheenjohtajana on kauan, mutta ei kuitenkaan tarpeeksi kauan. Kaikkea haluamaansa ei millään ehdi tehdä, mutta toista vuotta ei enää jaksa. Olen saanut kokea, että jo vuodessa voi urautua. Vaikka toiminta onkin jatkuvasti ollut mielekästä, ei siihen enää jaksa paneutua innokkaiden alkukuukausien tapaan.

Vuoden alussa pahin painajaiseni taisi olla, ettei hallituksemme saisi aikaan mitään merkittävää tai uutta. Olen tyytyväinen vuoteen, mutta kuitenkin on haikea olo ja osa minusta olisi halunnut vielä jatkaa P-klubin hallituksessa. Toisaalta lisävuosi kuitenkin sitoisi elämää liikaa. Vuoden sykleissä suunniteltava ohjelma ei välttämättä ole paras tapa hoitaa asioita, mutta olen varma, että klubi on tulevaisuudessakin hyvissä käsissä. Ehkä vanhan pierun onkin syytä jo siirtyä sivuun ja antaa tilaa uusille innokkaille toimijoille, jotka eivät vielä ole kangistuneet vanhoihin kaavoihin.

Suuri osa seuraavasta hallituksesta on ollut tämän vuoden aitiopaikalla seuraamassa ja toteuttamassa toimintaamme, eli kehitettävää ja uusia ideoita luulisi siinneen. Antakaamme siis tulevalle hallitukselle työrauha ja jättäkäämme marinat ja perinteisiin tuijottaminen taaksemme. Ainejärjestö ei voi kehittyä, ellei sitä kehitetä. Olen vilpittömästi sitä mieltä, että P-klubi on ollut tänä vuonna yliopistomme hienoin ja toimivin ainejärjestö. Olen varma, että se tulee olemaan sitä myös jatkossa.

Viimeisen puheenjohtajanpalstani lopussa haluan kiittää tästä vuodesta hienoa hallitustani ja koko loistavaa klubia. En unohda teitä koskaan.

Kosti

Kansalaisjärjestöjen toimintavapaus on rahan kilinää

On kummallista, ettei apu enää saavuta kaikkein köyhimpiä. Esimerkiksi Yhdysvaltain suurin kehitysdollareiden saaja on Israel, tuo valtava kehitysmaa. Ylipäänsä lähes 60 prosenttia Yhdysvaltain rahoista menee alhaisen ja keskitason kehityksen maihin, kun vähiten kehittyneet maat saavat noin viidesosan. Olen ajatellut, että peruskoulutus antaa ihmiselle eväitä selvitä maailmassa, mutta myös sivistyksessä suositaan jo saavutettuja etuja: vain 12 prosenttia kehitysvaroista menee opetukseen, ja suurin osa tuostakin yliopistoille ja ulkomailla opiskeleville opiskelijoille. YK:n tavoite on, että 20 prosenttia kaikista kehitysyhteistyövaroista annettaisiin perusopetukseen.

2000-luvun kehityskeskustelussa ongelmien ratkaisijaksi on nostettu kansalaisjärjestö, jonka uskotaan selvittävän mutkat valtioiden vetämiin avustushankkeisiin verrattuna paljon tehokkaammin. Kansalaisjärjestöjen asema kehitysyhteistyössä on voimistunut 1980-luvulta lähtien, ja samalla kehitysyhteistyön tavoitteeksi on noussut kehitysmaiden omien kansalaisjärjestöjen tukeminen.

Vahva kansalaisyhteiskunta nähdään sekä keinona vähentää köyhyyttä että lisätä demokratiaa ja ihmisoikeuksien toteutumista. Kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen ei ole ollut ainoastaan valtiotason rahoittajien suosima teema, vaan myös kansalaisjärjestöt itse ovat uskoneet siihen. Tämä on kuitenkin aiheuttanut paradoksaalisen tilanteen, jossa "vapaa" kansalaisyhteiskunta on riippuvainen ulkomaisesta rahoituksesta ja maan oma hallinto on luopunut velvollisuudestaan tarjota sosiaalisia palveluja kansalaisilleen.

Intiassa Gandhin lapsia

Intiassa on Aasian järjestäytynein ja vahvin kansalaisjärjestökenttä. Kansalaisjärjestötoimijat pitävät itseään eräänlaisina "Gandhin lapsina", ja vaikka järjestöillä ei ole yhtään mitään yhteistä, heidän keskuudessaan voi havaita tällaista ideologista henkeä.

Intialaisen toimittajan **P. Sainathin** mukaan osa kansalaisjärjestöistä on johtajilleen eläkevirkoja, jotka he ottavat jäätyään syrjään valtion virasta. Hänen mukaansa näillä ihmisillä on sisäpiirin tietoa hallituksen rahoituspolitiikasta, jolloin he osaavat valita sanansa oikein projektiaan suunnitellessaan. Esimerkiksi Sainath nostaa Uttar Pradeshin osavaltion, jonne perustettiin muutamassa päivässä useita väestönkontrolliin keskittyneitä järjestöjä sen jälkeen, kun siitä tuli rahoittajien päämäärä. Kansalaisjärjestöjen mahdollisten sotkujen selvittämisen ongelma onkin, että ne ovat tilivelvollisia ainoastaan rahoittajilleen toisin kuin esimerkiksi vaaleilla valittavat hallitukset.

On arvosteltu, että Intian hallitus koettaa sysätä miljoonien intialaisten köyhien terveydenhuollon ja koulutuksen järjestämisen ongelman kansalaisjärjestöjen harteille. Siinä prosessissa kansalaisjärjestöt ovat saaneet osittain taivaallisen aseman, jota ei kritisoida.

Intiassa on yli 44 miljoonaa lapsityöläistä. On käsittämätöntä, että omaa avaruusohjelmaansa suunnittelevan maan kaduilla elää miljoonia lapsia, perheitä, vammaisia ja vanhuksia vailla sosiaaliturvaa. Intia on pyrkinyt kehittämään maansa taloutta aasialaisten tiikerimallien Taiwanin ja Etelä-Korean tavoin, mutta siitä huolimatta suuri osa väestöstä elää edelleen vailla koulutusta tai riittävää ravintoa. Yhtenä suojautumiskeinona hämmentävää tilannetta vastaan intialainen eliitti on alkanut puhua maansa kulttuurin erityispiirteistä. Myös lapsityövoiman käytön sitkeää jatkumista perustellaan näin.

Miten toimia rahoitusviidakossa

On tavallista, että kansalaisjärjestöllä useita projekteja käynnissä samaan aikaan. Kullakin hankkeella on oma rahoittajansa, ja hankkeiden jatkuvuus riippuu paljon rahoittajien suunnitelmista. Toimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon, että rahoitus saattaa loppua vuoden kuluttua. Yksi keino on kouluttaa yhteisöjen omia jäseniä, jotka toimivat vertaisopettajina yhteisöissään. Silloin tieto jää seudulle, vaikka hankkeen rahoitus loppuisikin.

Kansalaisjärjestöjen toiminnan ongelmat syntyvät usein niiden hyötyjen kautta. Se, että järjestöt pyrkivät vastaamaan tarpeeseen laajentaa niiden toimintaa jatkuvasti. Osa laajentumisesta on siis ymmärrettävää, koska se on olemassa olevien hankkeiden parantamista. Toisaalta järjestö voi laajentua rahoituksen perässä, sillä esimerkiksi Unicef myöntää rahoitusta vain vuosittain ja eri vuosina se painottaa eri asioita. Niinpä järjestön motiivi laajentaa reviiriään kaupungista maaseudulle saattaa johtua siitä, että sinä vuonna Unicef ei tukenut katulapsia vaan maaseutuhankkeita.

Miten kansalaisjärjestöt voisivat tulla riippumattomaksi rahoituksen aiheuttamasta levottomuudesta? Koska niiden toiminta on sosiaalista ja voittoa tuottamatonta, ne tarvitsevat aina ulkoista rahoitusta, myös Suomessa. Ehkä toimivin ratkaisu voisi olla luottamus. Rahoittajat (valtiot, multilateraaliset rahoituslaitokset) voisivat luottaa kansalaisjärjestöjen kykyyn toimia parhaalla mahdollisella tavalla yhteisönsä hyväksi.

Kansainvälisillä rahoittajilla ei kuitenkaan ole samanlaista luottamusta kansalaisjärjestöjen ja samalla kansalaisyhteiskunnan toimintaan kuin esimerkiksi Suomessa, jossa valtio rahoittaa maan kansalaisjärjestöjä ja antaa niille toimintavapauden. Varmasti kukaan suomalainen kansalaisjärjestöaktiivi ei tunne olevansa valtion kätyri, vaikka monet kansalaisjärjestöt saavat tukea Suomen valtiolta. Kehitysyhteistyön määrärahoista 10–15 prosenttia menee kansalaisjärjestöille. Tänä vuonna summa on noin 32 miljoonaa euroa. Ilmeisesti tasapaino on mahdollista löytää.

Ja kaiken virallisen paperisilpun keskellä on lohduttavaa muistaa käytäntö: "Opin etelän kansalaisjärjestössä sen, että yhdenkin lapsen auttaminen on tärkeää, vaikka alkuun voi olla turhauttavaa, että lapsia on turhauttavan suuria määriä eikä läheskään kaikille pystytä antamaan apua. Lisäksi vaikkei projekteja vedetä kovin systemaattisesti, ne tuntuvat olevan lapsille itsetunnollisesti tärkeitä, eräänlaisia statusjuttuja", muisteli Intiassa neljä kuukautta työskennellyt vapaaehtoinen.

Tietolähteenä käytetty kirjoittajan omaa kehitysmaatutkimuksen seminaarityötä.

Luettavaa: P. Sainath: *Kaikkihan rakastavat kunnon kuivuutta. Tarinoita todellisesta Intiasta.* Like 2001.

Tiia Haapaniemi

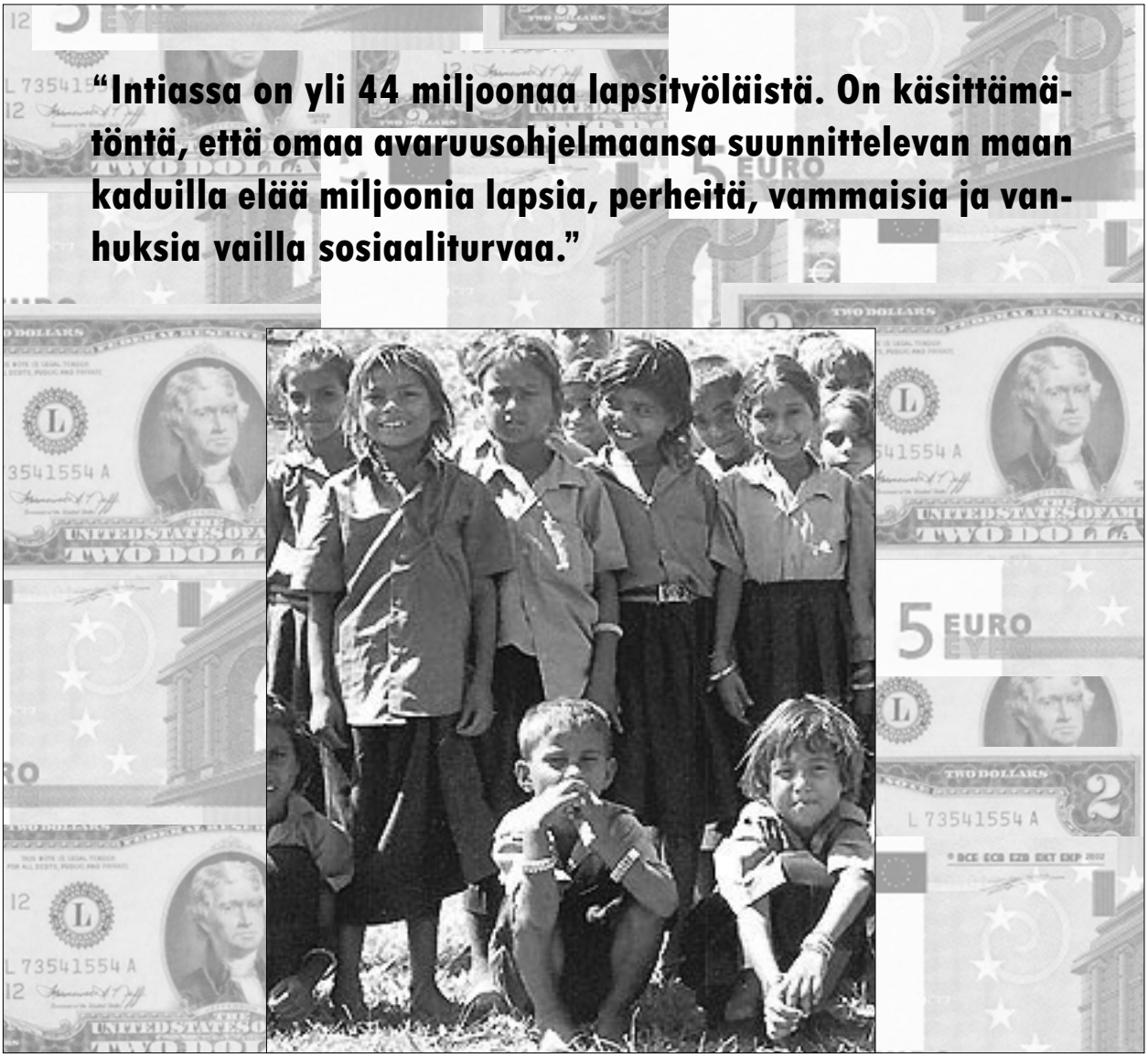

”Koko maa on hauta eikä mikään pääse pakoon”

Lyhyt katsaus liberalismiin Latinalaisessa Amerikassa

Ei tarvitse luoda kovin syvälle pureutuvaa katsetta Etelä-Amerikan poliittiseen historiaan huomatakseen, että tämä on varsin rikkonaista ja kovin usein äärimmäisyyksiin ajautuvaa. Sotilasvallankaappaukset ovat seuranneet toistaan useimmissa maissa lähes koko 1800- ja 1900-luvun vallanpitäjien valtakausien tupatessa jäädä usein verrattain lyhyiksi. Pitkälti näistä seikoista johtuen onkin varsin mielenkiintoista todeta useimpien 1800-luvulla itsenäistyneiden eteläamerikkalaisten valtioiden lähteneen perustuslaeissaan liikkeelle Ranskan vallankumouksen ja Yhdysvaltain perustuslain vapausihanteista. Kysymys kuuluukin, miksi Etelä-Amerikan valtiot eivät näiden toteuttamisessa selvästikään onnistuneet pohjoisen isoveljensä veroisesti?

Ihanteena liberalismi

Tasavaltalaisuus, kansalaisyhteiskunta, kansalaishyveet ja liberaali talouspolitiikka nostettiin uusien valtioiden perustuslaeissa vahvasti esille. Täysin eri asia kuitenkin on, kuinka nämä arvot toteutuivat. Usein todellisuuden ja kirjoitettujen lakien välille syntyi vakavia ristiriitoja, jotka johtivat perustuslakien muutoksiin, mikä olennaisesti heikensi luottamusta perustuslakien sitovuuteen. Merkittävä tekijä liberalismin aatteiden heikossa toteutumisessa lienee myös se seikka, että itse tausta-aate (liberalismi) jäi kansan enemmistölle kovin tuntemattomaksi käsitteeksi.

Toinen usein esille nostettu syy liberalismin romahdukseen Etelä-Amerikassa on kokemattomuus itsehallinnon hoitamisessa. Pitkään kestäneellä siirtomaakaudella maan asioita kun ei ollut mahdollista hoitaa itse. Myös itsevaltiudesta parlamentarismiin siirtymisen ristiriidat on nostettu esille pohdittaessa liberalismin ensi aallon murtumista. Näillä ristiriidoilla tarkoitetaan totutun poliittisen käyttäytymisen ja uusien, liberaalien perustuslaillisten instituutioiden yhteensopimattomuutta. Tätä tulkintaa tuetaan oletuksella, että hyppy lähes 1500-lukulaisesta rajoittamattomasta kuningasvallasta moderniin kansalaisyhteiskuntaan aikana, jolloin monarkia oli Euroopassakin vielä vallitseva valtiomuoto, oli liian suuri voidakseen onnistua kerralla. Myös poliittisten puolueiden kehitys Etelä-Amerikassa tuki epästabiilia poliittista kehitystä, sillä puolueet eivät olleet yhtä selvärajaisia ja organisoituneita kuin nykypäivän puolueet. Ne olivat huomattavan opportunistisia, ja niinpä niiden ajamat asiat saattoivat vaihtua hyvinkin nopeasti päinvastaisiksi.

Tavoiteltujen taloudellisen liberalismin oppien kehitystä maanosassa haittasivat valtioiden 1800-luvulla laajalti ylläpitämät kauppamonopolit sekä tullimaksut. Myöskään siirtomaa-aikaisen emämaan tiukkaan kontrolliin perustunut kauppapolitiikka ei suosinut aloitteellisuutta, eivätkä vanhat talousrakenteet muuttuneet itsenäistymisen myötä, vaikka maailmanmarkkinat avautuivatkin näin Etelä-Amerikalle. Myös yleinen poliittinen epävakaus on ollut merkittävä haittatekijä vapaalle talouspolitiikalle.

Uusliberaali kehitys tiensä päässä ?

Viime vuosikymmenien aikainen kehitys on tuntunut olevan liberalismin kannalta edelleen melko ristiriitaista. **Augusto Pinochetin** johtaman sotilasvallankumouksen seurauksena Chilessä toteuttamaan aletun uusliberaalin talouspolitiikan vastapainona poliittinen liberalismi koki melkoisen kolauksen ko. maassa; tämä heijastui luonnollisesti koko Etelä-Amerikan poliittiseen kehitykseen. Maanosassa Chilen mallin mukaisesti 80- ja 90-luvuilla laajalti harjoitettu uusliberaali talouspolitiikka on lopulta tullut kokeneeksi viime vuosien vaaleissa varsin kovia kolauksia. 'Kolmen suuren', eli Brasilian, Argentiinan ja Chilen, viimeisissä vaaleissa ovat 90-luvun lopun valtavat talousongelmat tuoneet merkittäviä voittoja keskusta-vasemmistolaisille liikkeille; Niin **Lagos** Chilessä, **Lula** Brasiliassa kuin **Kirchner** Argentiinassa ovat kovan paikan edessä luotsatessaan maanosan johtavia valtioita kohti valoisampia talousnäkymiä. Aika tulee varmastikin näyttämään, olivatko heidän tukijansa oikeassa väittäessään maanosan uusliberaalin kehityksen olleen syynä viime vuosien talouskatastrofeihin.

Antti Halonen

Tärkeimmät lähteet:
Jorrin, M & Martz, J: *Latin-American Political Thought and Ideology*
Valtonen, P: *Latinalaisen Amerikan historia*

Chilen ja Argentiinan presidenteillä Ricardo Lagosilla (vas.) ja Nestor Kirchnerillä on yhteinen tavoite nostaa maansa taloudellisesta ahdingosta. Kuva: Reuters

Tylsyyssieni elää ja voi hyvin

- eli luentomuistiinpanojen reunamerkinnöistä.

Istun taas luennolla, vaikka Antti jo ensimmäisillä kerroilla yliopistolle saapuessani toitotti, että jos voit mennä kirjatenttiin niin tee se ihmeessä. "Luennoilla istuminen ja esseiden kirjoittaminen on ajanhukkaa", kuten hän asian ilmaisi. Mutta luennoilla syntyy jotain sellaista, mitä tenttiin lukiessa ei välttämättä tule tehtyä. Luentomuistiinpanojen reunamerkinnät eivät voi syntyä kuin autenttisessa luentotilanteessa. Ne ovat osa historian jälkiä ja ilmentävät ihmisten emootioita noina hetkinä. Jotain yhteyttä on kenties havaittavissa myös luentojen sisältöön, sillä eniten reunamuistiinpanoja ilmeni aineiden kolme ja kuusi muistiinpanojen yhteydessä.

Lähdeaineistoni tässä pienimuotoisessa tutkielmassani rajoittui lähinnä omiin arkistoihini. Huomasin heti, että reunamerkintöjen tuottaminen on kausiluonteista. Kuvien ja tekstin suhteesta voin sanoa, että kuvitusta oli tuotettu niinäkin kausina, jolloin tekstin tuotannossa oli ollut vaikeuksia. Täysin poikkeuksetta kuvia oli piirretty luentopaperien reikien ympärille. Kuvarepertuaari vaihteli päättömistä pupuista kukkiin ja geometrisiin kuvioihin.

Joulun 2001 ympärille keskittyvät muistiinpanot näyttivät hedelmällisimmiltä ja sen vuoksi käynkin nyt läpi mielenkiintoisimmat reunamerkinnät syksyltä 2001 ja keväältä 2002.

Aine 6. Kvantitatiivisten tutkimusmenetelmien harjoituskurssi (ilmeisen huippukiinnostava merkintöjen paljouden perusteella arvioiden):

Sivulle yksi on taiteiltu ties mitä: talo, kananmuna, joutsen, suuria kysymysmerkkejä. Sivulla kolme kysymysmerkkiteema saa jatkoa ja mukaan on liitetty suurella sana *"MITÄ?"* Vieressä on sydämiä. Sivulla neljä ilveilee hyvinkin taiteellinen pelle ja sen vieressä ui pieni vesilintu. Sivulla viisi mies katselee epäilevästi Kvasiekologisen tutkimuksen määritteitä. Taas sydämiä ja naisfiguuri. Sivulla kuusi seisoo koira, jonka vieressä on potta. Potan viereen on joku tovereistani kirjoittanut *"SPSS"* ja piirtänyt nuolen pottaan. Myös pupu ja sika ovat päässeet sivulle. Sivulla seitsemän luikertelee mato punainen hattu päässään ja seuraavalla sivulla etana. Taas miehen kasvofiguuri, nyt katsoen kuin häpeissään alaspäin.

Sivulla yhdeksän lukee seuraavaa: *"5.2.2002 Runebergin päivä ja äidin synttäripäivä! Vähän pakkasta… ei juuri lunta, liukasta."* Myöhemmin päivämäärän viereen vihreällä tussilla lisätty: *"Päivä, jolloin mitään ei ollut vielä sössitty!!!"*. Jaaha, mitäköhän tuosta pitäisi päätellä. Tämän jälkeen useita sivuja ilman merkintöjä. Sivulla 13 lukee *"VÄSYTTÄÄ"* ja tekstin vieressä hyppää valaskala.

Sivu 16. *"Laskiaistiistai 12.2.2002. Life is full of surprises"*. Pohdintaa: *"Väsyttää. Miksiköhän?! Ei pitäisi riehkasta koko yötä! Tai öitä…"* Ja lisää: *"Kumpi on loppujen lopuksi totta uni vai valvetila?"* Tämän vuodatuksen jälkeen seuraavat merkinnät sivulla 21 (olen ilmeisesti välillä ollut poissa luennolta), jotka kuuluvat näin: *"26.2.2002 Sunnuntaina palattiin Islannista. Ihan hauska reissu ja hyvä varsinkin poliittisesti. Tosi kaunis ilma tänään Turussa. Vähän pakkasta ja aurinkoa paljon!"* Seuraavalla sivulla lukee *"OHOO!"* Ja yhdestä o:sta on muotoiltu miehen pää. Sivulla 23 olen pohtinut tulevia eduskuntavaaleja ja teemoitellut niitä.

"5.3.2002. Olin eilen Valtavirran tapaamisessa. Mielenkiintoista porukkaa. Tänään on Sammonmalja sählyä 17.30. Yritän mennä notkuun ainakin kentän laidalle." Tällaisia kommentteja siis sivulla 24. Seuraavalla sivulla punapaitainen maanisen näköinen nuorimies. *"HUI!"* Ja viimeinen luento on näköjään jäänyt käymättä, koska merkintöjä ei ole.

En lähde itse vetämään mitään psykologista analyysia kvantikurssin reunamerkinnöistä. Kehotan kuitenkin kakkia kursin käyneitä tutustumaan omiin merkintöihinsä. Merkintöihin liittyy usein suurempia elämäntilanteita ja kokemuksia. Itselänikin mainittuina olivat äitini syntymäpäivä ja laskiainen. En koe olevani kykeneväinen vetämään mitään johtopäätöksiä siitä, millainen ihminen ei tee mitään reunamerkintöjä. Voitaneen kuitenkin sanoa, että kyseessä täytyy olla todella merkittävä tapahtuma jos ei muutoin ole merkintöjä tehnyt. Reunamerkinnöistä voi kuitenkin päätellä, mikä kutakin meistä on mietityttänyt ja mikä ei.

Aine 3. Laadulliset aineistot ja tutkimusmenetelmät. Merkinnät luentovihkon lopusta: *"22.10.2001 Hulluus lähellä! Tämä on tuskallista. Eikö opiskelun pitäisi olla hauskaa ja motivoivaa? Mun mielestä pitäisi. Täällä istuminen on kuolemaa edeltävä vaihe. Perse puutuu eikä saa mitään oleellista tietoa tulevaa varten. Tylsyyssienen pitäisi imeä kaikki tää roska sisäänsä. Tylsyyssienen syöttäminen luennoitsijalle ei voi olla mikään vahinko tai suuri menetys. Itsehän hän on myrkyttänyt tylsyyssienen niin, että sen nauttiminen on kuolemanvakava asia. Se voi viedä jopa äänen mennessään. Ja sepä olisi suuri vahinko!!"*

Tekstin vieressä komeilee tylsyyssieni. Sienen hatussa lukee *"SIENI…"* ja sen varressa *"TYLSYYS"*, jota sieni imee rihmoillaan. Hatun päälle on kirjoitettu. *"Arvaa kiinnostaako?! EI!"*

Tytti Seppänen

Vapaus on vapautta vapauden halusta

Mistä on vapaus tehty? Mitä on vapaus? Mitä tarkoittaa tuo abstrakti käsite, jota kaikki haluavat itselleen, ja jota kuitenkaan ei kai kukaan voi saada? Miksi yksi sana on saanut filosofit pohtimaan, kansat kavahtamaan johtajiaan, parisuhteet hajoamaan pirstaleiksi ja vessojen seinät täyteen kirjoitusta? Mistä on vapaus tehty?

Rajansa kaikille

Selvittääkseni vapauden matemaattisen kaavan otan yhteyttä kahteen länsimaisen yhteiskuntamallifiilistelyn isään, **Thomas Hobbesiin** ja **Jean-Jacques Rousseauhin** ja pyydän heitä suorittamaan Vapaudelle filosofis-historiallinen ruumiinavauksen. Haluan saada selville miten vapaudesta ajateltiin ennen, mitkä ovat vapausyhtälön muuttujat.

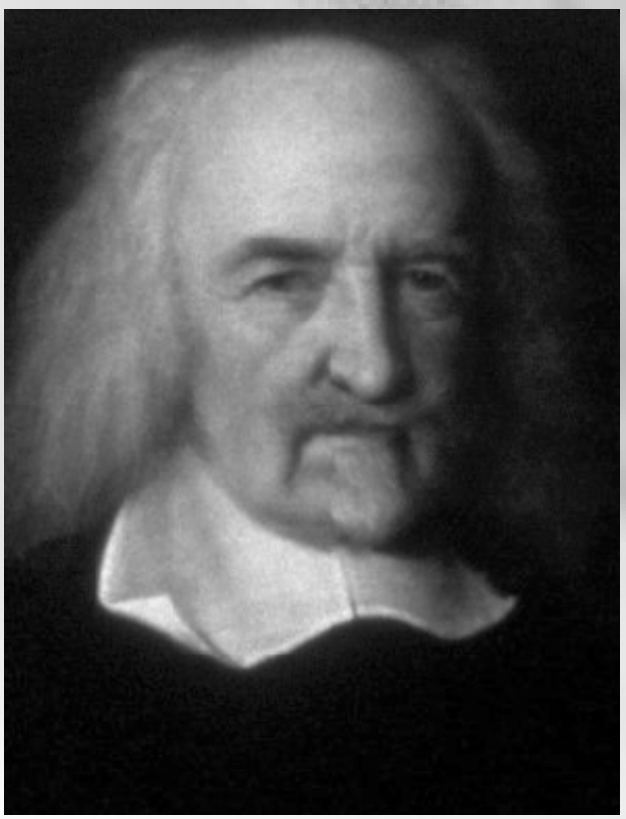

1500- ja 1600-lukujen taitteessa eläneen Hobbesin tekemästä Vapauden ruumiinavauspöytäkirjasta käy selville, että ihminen on raaka peto, joka luonnontilassa, rajoittamattomassa vapaudessa eläessään tavoittelee itselleen valtaa toisia ihmisiä vahingoittaen. Luonnontila, jossa Hobbesin käsityksen mukaan ei vallitse muita oikeuksia kuin vahvimman oikeus, on Hobbesille "Evil Supreme", jossa ihminen pelkää toista ihmistä. Parhaaksi ratkaisuksi tähän tilanteeseen Hobbes näki sellaisen yhteiskunnan rakentamisen, jossa ihmisen luonnollisia oikeuksia rajoitetaan. Hobbesin filosofia tiivistettynä on se, että ilman vapauden rajoittamista ei voi olla vapautta ollenkaan. Siis päädymme merkilliseen paradoksi tilanteeseen jossa vapaus = vapauden rajoitus. Merkitään sitä muuttujalla Vr.

"Man is born free and everywhere he is in chains"

Siirtykäämme seuraavan vapauspatologin vastaanotolle, annetaan tapaus Vapaus valistusajan profeetan Rousseaun käsiin. Aikansa "angry young man" käänsi Hobbesin ihmiskäsityksen päälaelleen ja kuvasi ihmisen perusluonteeltaan kiltiksi hyväksi olennoksi, joka muuttuu väkivaltaiseksi kun hänet revitään luonnontilasta osaksi yhteiskuntaa. Rousseaun mukaan sodat ovat seurausta yhteiskuntien synnystä: yhteiskunta pakottaa kansalaisensa sotimaan hallitsijansa tavoitteiden saavuttamiseksi. Hänestä yhteiskunnissa on vallallaan vahvimman oikeus, ihminen on vapaa ja onnellinen vain luonnontilassa, jossa hän ei ole riippuvainen toisista ihmisistä. Roussean resepti vapauden saavuttamiseen onkin siis aikahyppy tai robisoncrusoeismi (niin, siis ilman Perjantaita). Merkitään sitä muuttujalla Vv.

V=Vv+Vr?

Sijoitan filosofeilta saamani muuttujat vapausyhtälööni ja saan aikaiseksi lausekkeen V=Vv+Vr. Vapaus on siis yhtä kuin positiivisen ja negatiivisen vapauden summa. Yksinkertaista!

Yhtälö mielessäni marssin ulos todellisuuteen ja alan testaamaan yhtälöni paikkansapitävyyttä. Ennen ulko-ovea huomaan tehneeni amatöörille tyypillisiä virheitä. Huomaan, etten pysty määrittelemään positiivista ja negatiivista vapautta millään vakiolla. Harmittavaista! Huomaan miten mieleeni rakentuneessa evil supremessa luonnontieteellinen ajatteluni kutistuu pelosta yhteiskuntatieteellisen ajatteluni ottaessa langat käsiinsä tässä vapaustutkimuksessani.

Aikamme suurin harha

Palataan siis filosofiaan: Hobbesin ja Rousseaun käsitykset vapaudesta ovat toistensa vastakohtia. Toinen vaati yhteiskunnan luomista, toinen sen tuhoamista vapauden saavuttamiseksi. Molemmat ovat oikeassa ja molemmat väärässä. Vapautta ei voi määritellä vain yhdellä tavalla, ei ole olemassa mitään absoluuttista vapautta. Rousseaun ja Hobbesin käsitykset vapaudesta, ja ajatus vapauden määrittelemisestä kiehtovat ihmismieltä kuitenkin yhä edelleen. Tämä käy ilmi esimerkiksi vapaalle tieteelle lahjoitetussa Turun yliopiston pääkirjaston naistenvessassa, missä vapaa kansa käy kirjeenvaihtoa vapaudesta vessan ovessa.

Nopealla vilkaisulla kirjeenvaihtopalstalta erottuvat perinteiset Rousseaut ja Hobbesit mutta myös mielenkiintoinen ajattelija joukko, vapausateistit, jotka eivät usko vapauden olemassaoloon. He tuhahtavat suurten filosofien kannattajille, jotka ovat raapustaneet oveen T-paitateksteiksi kelpaavia lauseklassikoita "Vapaus on suuri Vankila" tai "Vapaus on sitä, että saa valita kahleensa". Vapausateisti tykittää: "Vapaus on yliarvostettua" ja saa vastauksen kollegaltaan: "Olen samaa mieltä, - -, vapauden ihanne on suuri aikamme harha". Joku 21.vuosisadan Rousseau taistelee vapausateisteja vastaan toteamalla: "Tie voittoon on vapaus". Liian ideologinen lause, joka vapausateistin on helppo ampua alas: " Mutta onko mitään voitettavissa".

Väärä vastaus

Niin onko mitään voitettavissa? Vessan ovessa luvataan taistelun voittajalle palkinnoksi "Mielenrauha ja hyvä olo". Mikä mielenrauha? Ei kai mielenrauhaa voi saavuttaa, ennen kuin tietää mitä on vapaus? Vessan ovi jatkaa: "Vapaus on vapautta vapauden halusta". Hmm. Ai että silloin olisi vapaa

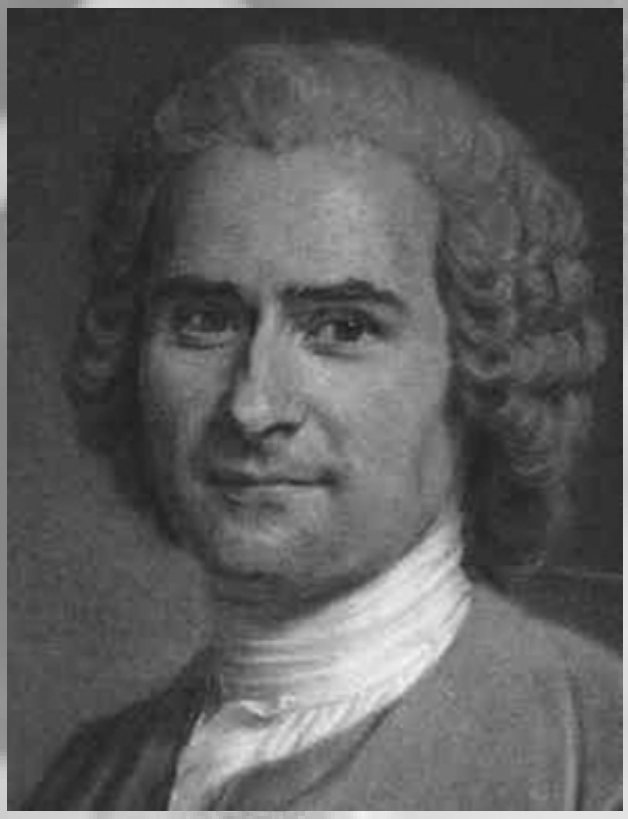

kun ei mieti, mitä vapaus on, eikä siten yritä sitä saavuttaa? Eli onko siis vapauden hylkääminen, sen unohtaminen ainoa keino saavuttaa vapaus? Eikö vapautta ole siis olemassakaan? Onko vapauden perimmäinen olemus se, ettei sitä ole? Tähän ei voi vastata kuin siteeraamalla dialogia yliopiston pääkirjaston kolmannen (siis ovesta tultaessa) vessakopin ovesta:

-"Mut hei, onko vapautta olemassakaan?"

-"Sä päätit kirjoittaa ja kirjoitit".

Niin, minä kirjoitin, ja jos sinä luit, teit sen omasta vapaasta tahdostasi, niin kuin sen enempiä miettimättä on tapana sanoa.

Kaisa Männikkö

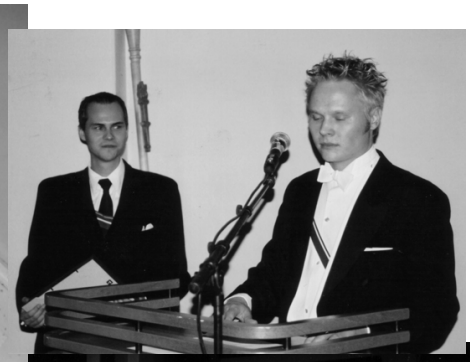

"Blue Bay Heaven" -baari palveli janoisia koko juhlien ajan

Eräs koira tutkii jälleen

- Vuosijuhlat leikkauspöydällä

Tulen seuraavassa kelaamaan vuosijuhlaviikonlopusta kertynyttä materiaalia taaksepäin.

Kävelen sateisena sunnuntaipäivänä haalarit päällä Turun keskustassa. Pyhäpäivänä pukeudutaan paremmin. Vuosijuhlat, minun ensimmäiseni, ovat ohitse. Mikään ei ole entisellään. Kahden päivän juhlinnan jälkeen olo on sekava ja haikea.

Makaan lattialla TYY:n saunalla. Onneksi en ole ainoa. Sitten joku tulee kertomaan, että tilanne on päättynyt. Voitte poistua. Ympärillä on sumuista ja pimeää, tuntuu, että vain muutama ihminen on enää paikalla. Kyyneleitä ihmisten kasvoilla. Salamavalo välähtää.

Istun bussin takapenkillä, matkaamme kohti keskustaa, etääntyen sillispaikasta. Kuljettajamme innostuu heiluttamaan bussia kauniin laulumme tahdissa. Lopuksi hän kutsuu mikrofonin välityksellä sekä itseään, että toista kuljettajaa homonaamaksi.

Kehityksen talon alakerta näyttää kaatuneiden kokoamispaikalta, ympäri huonetta retkottaa liikkumattomia ruumiita. Silti soi sillisaiheinen blues. Itse olen kehitellyt seuraavanlaista laulua: "Maijalla oli karitsa, karitsa teurastettiin". Tutorini kanssa pohdimme illan vakioveikkausriviä. Pelikohteet ovat eläviä, valitettavasti. Eräs juhlija osoittaa sinnikkyyttä juoden uutta humalaa ja samanaikaisesti oksentaen vanhaa pois. Turvaudun omaan kotiviiniini.

Kylmässä bussissa, määränpää tuntematon. Juon yhden oluen. Olen heti juovuksissa. Eräällä juhlijalla on hukkunut lompakko, kuinka lähellä mahtaa ollakaan. Lompakon lisäksi hukassa on itse viikonlopun pääarkkitehti. Toimistolle on valunut aamulla väsyneen oloisia taistelijoita. Itse olen selvinnyt muutaman nakin avulla paikalle.

Juhlapuhuja Jörn Donner ei pettänyt

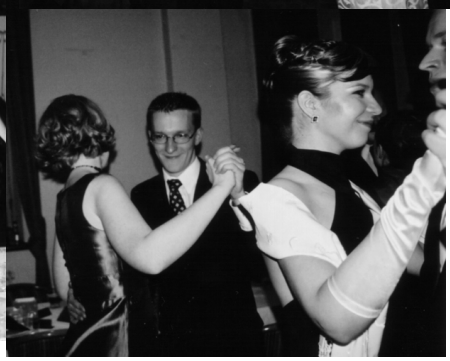

Kunniamaininnat myönnettiin Petterille ja Terhille

Tiiasta Julma Walpuri 2003

Mikko hoiti homman hienosti kotiin

Aamuyöllä ruuhkautan erilaisia numeropalveluita, sekä myös yksityishenkilöitä. Olen vailla muutamia numeroita, huolta aiheuttaa esimerkiksi ylioppilaslakkini kohtalo. Aamun ensimmäinen bussi tuo minut kotiin. Yllättäen olenkin ainut matkustaja.

Jatkoilla on meno parhaimmillaan. Ehdin illan aikana tilittää, tanssia ja tapella, sekä aiheuttaa mielipahaa, ehkä joillekin jotain hyvääkin. Risotto ei lopu lautaselta koskaan. Siirtymäreitillä, jonka kuljen kahteen kertaan, kohti jatkopaikkaa, mielessä pyörii pahaenteisesti vain erään kappaleen kohta "kai olen miettinyt miksi teen asioita joita tulen katumaan".

Juhlasalissa on tunnelma jo vapautunut. Tanssin aikana vammautuneetkin unohtavat vammansa. Liput ovat poistuneet menestyksekkäästi. Puheita on pidetty. Miehet on julistettu puluiksi, olemme myös saaneet kuulla erään pojan lapsuudenhaaveista. Juhlapuhuja Donner osaa ottaa yleisönsä. Puhe liittyy nimellisesti politiikkaan, mutta tosiasiassa saamme kuulla mm. puhujan arjen vaikeuksista ja omista opiskeluajoista. Hieno puhe. Kunniaa ovat saaneet ne klubin jäsenet, joille kunnia kuuluu.

Vanhalla akatemian talolla kaikki näyttävät komeilta, kauniilta ja arvokkailta. Jotkut jopa oudoilta, vaikea tunnistaa kaikkia daameja. Muistelen etikettiä, tärkeintä on pitää huolta omasta avecistaan. Tunnelma on odottava. Klubia lahjotaan.

Vielä viimeinen vilkaisu peilistä, onko rusetti varmasti suorassa, onko tukka hyvin, näkyykö kello eli ei. Lähden vuosijuhliin odottaen ikimuistoisia juhlia. Filmi poikki.

Sampo K. Saarinen

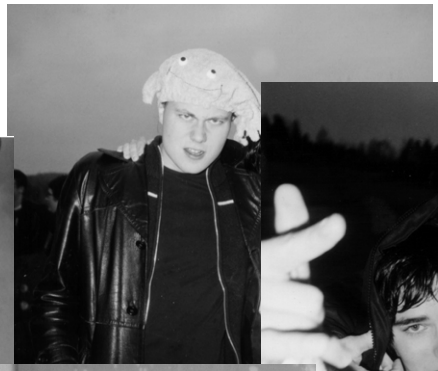

P-klubin silliksellä oli koko lailla rattoisa tunnelma

Vapaus, veljeys, tasa-arvo

- vankeus, so

Me olemme vapaita. Kuulostaa yksinkertaiselta, mutta järkeenkäyvältä. Emme istu vankilassa eikä ympärillämme ole juuri muitakaan muureja, jotka rajoittaisivat olemistamme. Toki on olemassa lait, jotka kieltävät ja käskevät, mutta niitähän voi aina kiertää ja hätätilassa vaikka vaikuttaa niiden muuttamiseen. Mutta paitsi konkreettisesti, olemme vapaita myös abstraktimmalla tasolla, ainakin jos on syytä uskoa **Jean-Paul Sartrea**, yhtä 1900-luvun kuuluisimmista filosofeista. Tämä eksistentialismin isänä tunnetuksi tullut herra vannoo vapauden nimiin, mutta ei ehkä niin positiivisessa mielessä. Vapauteen liittyy aina vastuu ja vastuu tuo mukanaan ahdistusta. Sartre esittää, että ihminen syntyy vapaaksi, luo itsensä ja on joka hetki jatkuvien valintojen edessä. Ei ole mitään auktoriteettia, johon turvata. Voi vain tehdä itse valintoja valintojen perään ja kantaa täysi vastuu näistä valinnoista. Mitään olemusta ihmisellä ei ole ennen kuin hän luo itse itsensä, sillä olemassaolo edeltää olemusta. Ihminen on vapaa, niin vapaa, että alkaa huimata.

”Ihminen on tuomittu vapauteen”

Tähän sotahuutoon kiteytyy koko Sartren filosofia. Ihminen on pohjimmiltaan vapaa, mutta muut ihmiset voivat hyvin tehokkaasti estää vapauden toteutumisen. Ei Sartre itsekään tätä kieltänyt, mutta maailma on pullollaan ihmisiä, jotka purskahtaisivat nauruun Sartren lausahduksen kuullessaan – jos vain vielä jaksavat nauraa. Lukemattomat ihmiset ovat pikemminkin tuomittuja koko iäkseen vapauden puutteeseen. Eksistentialismin vapaudella on tuskin mitään merkitystä, jos saa istua vuosikymmeniä vankilassa mielipiteittensä tai uskontonsa vuoksi. Tuskin kukaan uskoisi olevansa vapaa, jos häneltä on lapsesta asti kielletty poliittiset oikeudet, vain koska hän sattuu kuulumaan väärään kansallisuuteen. Kokisitko itsesi vapaaksi, jos istuisit Guantánamon vankileirillä toista vuotta ilman syytettä, vain koska satuit taistelemaan Afganistanissa väärällä puolella, vaikkei sinulla olisi mitään kosketusta Al-Qaidaan tai talebaneihin, kuten **Wazir Mohammadille** kävi? Olisitko vapaa, jos istuisit kotiarestissa, koska edustat poliittista oppositiota, kuten **Aung San Suu Kyi** on joutunut tekemään?

Sartre esitti, että ihminen tekee jokainen hetki uuden valinnan ja että entiset valinnat eivät periaatteessa sido ihmistä hänen tiellään. Miksipä ei; sehän kuulostaa hyvin houkuttelevalta, mutta miten on sellaisen ihmisen laita, joka ei voi palata maahansa, koska on eksynyt vallanpitäjien mielestä väärälle puolelle ja joutunut sitten pakenemaan maastaan? Voiko ihminen tehdä joka hetki uusia valintoja, jos perimmäinen valinta on tehty hänen puolestaan? Tällainen tilanne on vaikkapa Venäjällä, jossa kehitysvammaiset lapset luokitellaan imbesilleiksi ja koulutukseen kelpaamattomiksi ja heidän vanhempansa suostutellaan antamaan heidät laitoshoitoon, jossa he sitten viettävät koko loppuikänsä. He voisivat kehittyä, elää hyvinkin normaalia elämää ja tulla toimeen omillaan, mutta heille ei anneta siihen mahdollisuutta. Joku toinen on tehnyt päätökset heidän puolestaan.

”Helvetti on toiset ihmiset”

Tämän Sartren lausunnon pystyy allekirjoittamaan varmasti jokainen ihmisoikeuksien loukkauksen uhri. Sartre esittää, että ihmisen elämää leimaa kosminen yksinäisyys, jossa hän on vastuussa itsestään, mutta myös muista, ja että tämä vastuu luo suunnattoman ahdistuksen, jossa muut ihmiset eivät pysty auttamaan. Toisten ihmisten helvetillisyyden on kokenut varmasti jokainen, mutta miltäpä kuulostaa **Gülistan Durçin** kohtalo? Hän on Turkin kurdien oikeuksia ajavan HADEP-puolueen jäsen. Hän oli 17-vuotias, kun hänet pidätettiin ensimmäisen kerran. Pidätykset kestivät useita päiviä ja toistuivat lukuisia kertoja vuosien 1997-2000 välillä. Näiden pidätysten aikana tyttöä kidutettiin monin tavoin mm. riisumalla alasti; sitomalla silmät: pahoinpitelemällä vakavasti; ruiskuttamalla kylmällä vedellä käyttäen kovaa painetta; roikottamalla käsivarsista; uhkaamalla tappaa; polttamalla tupakalla ja kuumilla metallilangoilla; sekä estämällä nukkumasta. Häntä on lisäksi vapautumisen jälkeen uhkailtu usein eivätkä oikeusprosessit ole edenneet lääketieteellisistä todisteista huolimatta. Helvetti on toiset ihmiset – varmasti.

”Äkisti löydän itseni sidottuna maailmaan, josta kannan kaiken vastuun ilman, että pystyisin irrottautumaan tuosta vastuusta hetkeksikään, teinpä mitä hyvänsä.”

rto, epäoikeudenmukaisuus?

Sartrelainen vastuu koskettaa vahvasti monia ihmisiä. Sartren oppien tavoin he eivät joudu kantamaan vastuuta vain itsestään vaan myös muista ihmisistä, jopa tilanteissa, joissa ei pitäisi olla mitään vastuuta kannettavana. Kenialainen **Mary Muragwa** joutui kokemaan kovalla tavalla vastuun miehensä teoista, toisin sanoen poliittisesta toiminnasta – ilmeisesti väärässä puolueessa. Maryn mies oli paennut Ugandaan ja poliisit tulivat etsimään häntä. Kun miestä ei löytynyt, poliisit alkoivat hakata Maryä, jolloin mm. hänen käsivartensa murtui. Lisäksi kaksi poliisia raiskasi hänet. Mary ja hänen lapsensa vietiin läheiselle joelle ja uhattiin tappaa. Sitten Mary vietiin poliisiasemalle, jossa häntä jälleen pahoinpideltiin ja jossa hän joutui viettämään kaksi kuukautta. Kaikkien kuulustelujen aikana häntä pahoinpideltiin. Vapauttamisen jälkeen häntä pidettiin ensin kotiarestissa ja sitten lopulta vapautettiin, jolloin hänen miehensäkin uskalsi palata. Vaino on sittemmin loppunut, mutta Mary on saanut kaksi keskenmenoa eikä pahoinpitelyjen vuoksi oletettavastikaan saa enää lapsia. Poliisit sen sijaan jatkavat yhä virassaan. Vastuu kolhi Maryä pahasti, vaikkei aviomiehen laillisen poliittisen toiminnan luulisi tuovan minkäänlaista vastuuta vaimon kannettavaksi.

”Olen vastuussa itsestäni ja muista, valitessani luon tietyn kuvan ihmisestä. valitsen ihmisen.”

Kaikesta ahdistavuudestaan ja karuudestaan huolimatta sekä Sartren filosofia että ihmisoikeusloukkaukset jaksavat koskettaa. Haluan yhä valita ihmisen, ja hyvä niin. Ehkäpä se vain todistaa, etten ole vielä täysin uhrannut sieluani kyynisyyden alttarille. Toivottavasti et sinäkään.

Sini Terävä

– eli mitkä ovat lähtöasetelmat eurovaaleissa 2004

Calonian luentosali ei tikahtunut yleisötulvaan perjantaina 21.11. vaikka paikalla olivat mm. europarlamentaarikot **Piia-Noora Kauppi** (EPP-ED, Kokoomus) ja **Kyösti Virrankoski** (ELDR, Keskusta), ja aiheena ensi kesänä käytävät EU-vaalit. Eurooppalainen Suomi ry:n alajärjestöineen toimeenpanemassa paneelikeskustelussa olivat mukana myös SDP:n eurovaalikampanjapäällikkö **Reijo Paananen**, Turun Sanomien toimittaja **Ari Niemi** sekä opiskelija **Kai Lintunen**. Onnistunut tilaisuus ja hyvää keskustelua kansan kielellä, vain yleisö puuttui. Suppeassa osanottajajoukossa kiperiä kysymyksiä panelisteille esittivät lähinnä järjestäjätaho ja toimittajat.

Protestiääniäkin paneelissa kuultiin. Ensimmäisen yleisöpuheenvuoron käytti turkulainen työtön mieshenkilö, jonka viesti ei jäänyt epäselväksi. "Suomi on menettänyt itsenäisyytensä EU:n liittymisen myötä. EU-valeissa äänestäminen on vaarallista! Suomen oma raha, markka takaisin!", mies latasi katkeralla paatoksella. Europarlamentaarikot elävät hänen mukaansa leveästi juuri työttömien kustannuksella. Ennen mielenosoituksellista ulosmarssiaan mies kertasi omat teesinsä useampaan kertaan. Tämänkin miehen onneksi meillä Suomessa on sentään sananvapaus, vaikka "itsenäisyys on menetetty".

"EU ei ole onnela tai helvetti", Kauppi totesi vastaten protestiin, ja huomautti että monikansallisilla päätöksentekoareenoilla itsenäisyyttä voi puolustaa vain vaikuttamalla. EU menee siihen suuntaan, mihin eurooppalaiset yhdessä sitä vievät. Suomi on mukana, mutta kompromisseja on tietysti tehtävä. Kansallisen edun ajamiseen Kaupin mukaan paras areena on Euroopan neuvosto, ei niinkään parlamentti, jonka tulisi edustaa eurooppalaisia kansalaisia kansojen sijaan.

"Lintu ei pääse höyhenistään ja suomalainen pysyy suomalaisena", Virrankoski vakuutti viitaten Kaupin eurokansalaisuuteen. Ei se ole eurooppalaisuutta, jos unohdetaan oma kansallinen etu. Esimerkiksi komission puheenjohtajan valinnassa jokainen maa tulee tukemaan omaa vahvaa ehdokastaan, sillä se on ennen kaikkea kansallinen kysymys, jolla on tietysti myös puoluepoliittisia ulottuvuuksia, Virrankoski kuvaili vaalien jälkeisiä kuvioita.

Siirtymä yhteen eurooppalaiseen vaalipiiriin herätti keskustelua ja jopa puoluepoliittista nälvintää paneelipöydän puolelta toiselle. Virrankosken mukaan EU-vaalien ääniaktiivisuuden nostamiseen tarvittaisiin täysin vastakkaista toimenpidettä, eli maansisäisten vaalipiirien käyttöönottoa. Kauppi taas puolusti eurooppalaisia vaaleja ja yhteislistoja. Hänen visioissaan Euroopan unionista pitäisi selvästi tulla eurooppalainen, henkisesti yhtenäisempi päätöksentekoareena.

Puolan entisten kommunistien ja muiden aatemaailmaltaan länsieurooppalaisista trendeistä eroavien uusien europarlamentaarikkojen vaikutusta sivuttiin myös paneelissa. Itäisten jäsenmaiden tulokkaat eivät Paanasen mukaan tule jarruttamaan sosiaalidemokraattien työskentelyä parlamentissa unionin laajentumisen jälkeen. Kymmenen uuden jäsenmaan myötä EU:n puoluekenttä muuttuu joka tapauksessa huomattavasti. Paananen alleviivasi edistyksen auttamisen tärkeyttä idän uusissa jäsenmaissa, eikä myöntänyt että puolueen aatemaailma tulisi kallistumaan suuntaan tai toiseen ensi toukokuun jälkeen.

EU on medialle haaste. Niemen mukaan toimittajan on vaikeaa muotoilla unionin uutiset ihmisten tasolle. Kun EU:ssa tiedotettavat asiat vaihtelevat perustuslain valmistelusta kurkun käyryyden määrittelyyn, tekee toimittaja usein merkittäviä päätöksiä valitessaan päivän uutisotsikot. Myös Lintunen tarttui median rooliin ja korosti sen tärkeyttä kansalaisten aktivoimisessa. Hänen mukaansa tavallisten EU:n päätöksentekijöiden ja heidän työnsä esittely toisi mattimeikäläisille unionia edes karvan verran lähemmäs.

Ei EU:n päätöksentekojärjestelmä ketään kiinnosta. Eikä kukaan tiedä kuinka Suomessakaan laki säädetään. Paanasen karrikoidut väitteet särähtivät korvaan, mutta pitänevät paikkaansa usean kaduntallaajan kohdalla. Paanasen mukaan puolueiden ja yksittäisten ehdokkaiden jalkautuminen äänestäjien pariin on erityisen tärkeää. Arkipäivää lähellä olevat asiakysymykset ja ehdokkaat persoonina ovat kimmokkeita, jotka saavat ihmiset äänestämään myös europarlamenttivaaleissa.

Mistä vaaleissa sitten puhutaan? Muiden panelistien korostaessa ajankohtaisia EU-teemoja kuten uutta perustuslakia, puolustusyhteistyötä ja unionin laajenemisen vaikutuksia, Niemi huomautti, että HVK:ssa syntyvien päätösten myötä näiden teemojen ajankohtaisuus on jo ohi vaalien alla. Jos ei muuta, niin ainakin tilaisuus osoitti sen naurettavan tosiasian, jonka Kauppikin keskustelun lomassa totesi: "Meillä Suomessa keskustellaan siitä, mistä pitäisi keskustella."

Mira Ojalehto

Lisää tietoa järjestäjätahoista

www.eu25.org
www.eurooppanuoret.net
www.eurooppalainensuomi.fi

Europarlamenttivaali toimitetaan Suomessa sunnuntaina 13.6.2004

Sananvapaus toimii Suomessa nykyään hyvin. Jokaisella on oikeus ilmaista mielipiteensä ja julkistaa tietoja. Suomalaiset lehdet ja televisioyhtiöt ovat vapaita ja puolueettomia, ja ne pyrkivät tarjoamaan kansalaisille totuudenmukaista tietoa. Mutta todellinen sananvapauden mekka on tietoyhteiskuntamme siunaus ja vitsaus: internet.

Internet on varmaankin nykyajan vapain ja demokraattisin foorumi. Siellä vallitsee sananvapaus, joka poikii rajattomasti tietoa. Tämä tieto on tasa-arvoisesti kaikkien käytettävissä ja kaiken lisäksi sen saa suoraan omaan kotiin omalle näytölle. Tietoverkko yhdistää kaikki kommunikaation keinot: löytyy niin tekstiä, kuvia kuin musiikkiakin. Internetiä on helppo käyttää ja oikeastaan kuka tahansa voi luoda sinne myös omia sivustoja, jotka vastavuoroisesti ovat kaikkien käytettävissä.

Internetistä löytyy myös pomminteko-ohjeita, laittomasti julkaistuja kirjoja, laittomasti levitettävää musiikkia, lapsipornoa… Internetin tietosuoja takaa myös mahdollisuuden levittää tietoa salaisesti, mikä tarjoaa todellisen mahdollisuuden esimerkiksi maailmanlaajuisen rikollisuuden yhteydenpidolle. Kaiken tiedon rajaton levitys ei siis välttämättä ole hyvästä. Meneekö internetin sananvapaus liian pitkälle? Pitäisikö tässä tapauksessa sallia sananvapauden rajoittaminen? Jos pitäisi, niin mitä keinoja siihen olisi?

Suomessa internetin käyttöä ei ole rajoitettu mitenkään. Toisin on esimerkiksi Kiinassa, jossa viranomaisilla on rekisteri kaikista internetyhteyden haltijoista. Lisäksi kaikki Kiinan ulkopuolelta tuleva tieto kulkee viranomaisten ylläpitämien suodattimien kautta. Nyt Kiina suunnittelee omaa sisäistä tietoverkkoa, joka helpottaisi edelleen tiedon suodattamista. Suomessa tällaiset toimet tuskin ovat mahdollisia. Internetissä oleva vahingollinen tai epäsuotava tieto voitaisiin ehkä kieltää, mutta se tuskin lopettaisi materiaalin leviämistä, se vain jouduttaisiin hankkimaan muualta.

Siis vaikka olisi halua rajata internetin suurta tietomäärää, ei varsinaisia keinoja siihen näytä löytyvän. Onko sananvapaus siis kääntynyt meitä vastaan lyöttäytymällä yhteen teknologisen kehityksen kanssa? Voisiko viimeisenä keinona haitallisen ja laittoman tiedon levityksen estämisessä olla teknologisen kehityksen jarruttaminen?

Tämä vaikuttaa vielä mahdottomammalta. Tuntuu, että teknologinen kehitys menee eteenpäin vielä hurjempaa vauhtia, kuin mitä internet laajenee. On myös hyvin vaikea keksiä, mitä tämä teknologisen kehityksen jarruttaminen käytännössä tarkoittaisi; koneiden moukarointia, vai? Todellakin, keinot näyttävät vähäisiltä; on kai vain tyydyttävä osaansa ja annettava terroristien ylläpitää yhteyksiä internetin välityksellä.

Ehkä tulevaisuus ei kuitenkaan vaikuta niin epätoivoiselta. On nimittäin ennustettu, että internet tulee kaatumaan omaan mahdottomuuteensa. Sen jälkeen olisi keksittävä uusia keinoja tiedonvälitykseen ja niitä kehiteltäessä voitaisiin ottaa huomioon sekä sananvapaus että sen rajoittaminen. Sitä odotellessa…

Kaisa Rontu

LIIKAA SANANVAPAUTTA?

Jokavuotinen jännitysnäytelmä
P-klubin syyskokous

P-klubin syyskokous keräsi jälleen Turku-salin täyteen klubilaisia valitsemaan yhdistykselle hallitusta vuodeksi 2004. Aistittavissa oli selvästi jälleen hermostunutta odotusta, jännitystä ja tietenkin aitoa innostuneisuutta. Viisi vuotta klubin syyskokouksia seuranneena havaitsin, että parin rauhallisemman vuoden jälkeen tämän vuoden kokous oli jälleen asteen tai pari kiihkeämpi tilaisuus. Sen tarkemmin asioista tietämättä veikkaisin, että syynä tähän oli jälleen kerran asioiden ottaminen liian vakavasti eli toisin sanoen pitkään jatkunut kulissien takainen peli siitä kuka valitaan mihinkin tehtävään ja kenen kanssa. Vaikka tämä kertookin suuresta innosta ja motivaatiosta klubin asioiden hoitamiseen tulisi myös muistaa, että kyseessä on vain vuosi ainejärjestön hallituksessa, ei sen enempää. Itsekin saman myllyn läpikäyneenä voin sanoa, että elämää suuremmasta asiasta ei tosiaankaan ole kyse. Sen lisäksi on paikallaan todeta, että joissain kohdin kokous karkasi erinäisten henkilökohtaisten erimielisyyksien ja kaunojen selvittelyksi. Ilmiöksi, josta olin jo toivonut päässeemme eroon. Tällaisten asioiden hoitamiseksi on varmaan muitakin areenoita kuin yhdistyksen syyskokous.

Tänäkään vuonna ei kamppailua puheenjohtajan ja 1. varapuheenjohtajan paikasta päässyt syntymään. **Mikko Koskinen** ja **Antti Halonen** valittiin aplodien saattelemana klubin ruorimiehiksi vuodelle 2004. Parivaljakolla tuntui olevan paitsi motivaatiota myös visioita toiminnan kehittämiseksi ja selvästi oli havaittavissa, että asioita oli myös pohdittu useammalta kantilta ennen kokousta. Antti otti kannettavakseen varapuheenjohtajuutensa lisäksi myös kunniakkaan vastuun Walpon päätoimittajan tehtävästä. Onnittelut molemmille herroille! En malta vielä olla mainitsematta, että viiden vuoden tauon jälkeen klubilla on ensi vuonna puheenjohtajanaan poliittisen historian opiskelija!

Toisen varapuheenjohtajan paikasta päästiinkin sitten jo äänestämään. Ehdolle asettuivat **Timo Honka**, **Sini Terävä** sekä **Virpi Vuorinen**, joista tiukan debatin jälkeen valituksi tuli Virpi. Oli myös ilo huomata, että puheenjohtajistoon pyrki parin vuoden tauon jälkeen jälleen ensimmäisen vuoden opiskelija.

Äänten laskutauon jälkeen tulikokeeseen joutuivat sihteeriehdokkaat, jotka olivat **Mira Ojalehto, Tomi Nyström** ja **Iris Laaksonen** – kaikki niin ikään uunituoreita klubilaisia. Mira vei äänestyksen nimiinsä tullen siten valituksi sihteerin tehtävään.

Taloudenhoitajaksi oli tänä vuonna pitkästä aikaa enemmän kuin yksi hakija. Kyseistä tehtävää kunnioitettavat kaksi vuotta hoitaneen **Sini-Tytti Kiviojan** seuraajaksi halusivat **Helinä Yli-Knuutila** ja **Kristian Sipiläinen**, joista pitkän tenttaamisen jälkeen uudeksi kirstunvartijaksi valittiin Helinä.

Hallituksen muiden jäsenten paikoista käytiin tiukka kisa ja sitä edelsi pitkä ja osin epäolennaisuuksiinkin livennyt kysymysrumba. Niin sanotussa viiden kiintiössä hakivat **Kalle Lahoniitty, Olli Aro, Mikko Laine, Linda Nieminen, Kirsi-Maria Lonkila,** Iris Laaksonen, Tomi Nyström, **Miikka Lehtonen, Emma Vartiainen, Sakari Linden, Sarianne Karikko** ja Sini Terävä. On selvää, että näin suuren ehdokasmäärän vuoksi sekä asioiden käsittely että ehdokkaiden esittäytyminen jäivät hyvin pintapuolisiksi. Olenkin sitä mieltä, että ehdokkaiden haastattelemiseksi olisi kehitettävä uusia tapoja. Olisiko parempi keino vaikkapa ennakkohaastattelut tai ennalta sovitut kysymykset? Ihmisten seisottaminen yli puoli tuntia salin edessä ei palvele ketään semminkin kun kaikki eivät vastaa edes samoihin kysymyksiin. Joka tapauksessa tänä vuonna hallituksen jäseniksi valituiksi tulivat Kalle, Olli, Mikko, Linda ja Kirsi-Maria.

Hallituksen kolme varajäsenen paikkaa hakivat jo aiemmissa äänestyksissä mukana olleiden Iriksen, Sinin, Miikan ja Emman lisäksi P-klubin hallituksen uskollinen sotaratsu **Katja Sauvola**. Katjan valinnan vaikutettua itsestään selvältä hänen kiinnostuksensa kohdistuessa tiedekunnan kattojärjestön Indexin puheenjohtajuuteen jäi muiden kandidaattien tehtäväksi vakuuttaa jäljelle jäänyt kokousväki omasta erinomaisuudestaan. Tällä kertaa siinä onnistuivat parhaiten Iris ja Miikka.

Hallitusvalintojen jälkeen vain kouralliseen kutistunut kokousyleisö käsitteli vielä totuttuun tapaan talousarvioesityksen sekä toimintasuunnitelman. Kellon näyttäessä yhtätoista saatiin syyskokous vihdoin päätökseen. Jotain kokouksen pituudesta ja raskaudesta kertoo myös se, että perinteisille syyskokouksen jatkoille saapui alle kymmenen klubilaista. Eräänlainen ennätys sekin!

Petteri Järvinen

Kirjoittaja on 5. vuoden p-klubilainen. Hän on toiminut hallituksen jäsenenä vuosina 2001-2002.

Puheet elefanttien hautausmaasta voidaan unohtaa

Euroopan parlamentissa tehdään rajusti töitä

Harjoittelu Euroopan parlamentissa mepin toimistossa on onnenpotku vastavalmistuneelle. Työ on mielenkiintoista ja arvokasta kokemusta kertyy roppakaupalla. Rahaakin tulee sen verran, että EU-pääkaupungissa elää. Töitä saa paiskia hiki päässä.

Elokuusta lähtien olen toiminut Brysselissä **Marjo Matikainen-Kallströmin** Euroopan parlamentin toimistossa harjoittelijana. Pesti jatkuu toukokuun alkuun asti, kunnes parlamentti jää vaalilomalle ja MEP Matikainen palaa Suomeen kansanedustajaksi.

Työtehtäviini kuuluu kaikkea mahdollista kahvin hakemisesta mepin auttamiseen mietinnön kirjoittamisessa. Parlamentin poliittinen työ, eli valiokuntien ja ryhmäkokousten seuraaminen, mietintöjen laatimiseen osallistuminen, muutosesitysten tekeminen, äänestyksiin valmistautuminen ja tiedonhaku ovat vain osa työnkuvaa. Tämän lisäksi työnantajan suhteita hoidetaan äänestäjien suuntaan sekä huolehditaan käytännön asioista. Puheiden, esitelmien ja lehtikirjoitusten luonnostelu, kansalaisten kysymykset ja yhteydenotot, mepin aikatauluista huolehtiminen ynnä muut juoksevat asiat vaativat oman osansa työajasta.

Parlamentaarikon "tiimi"

Useimmilla suomalaisilla mepeillä on avustaja sekä Brysselissä että Suomessa ja vaihteleva määrä harjoittelijoita. Marjollakin on kaksi poliittista avustajaa, vanha P-klubin kulttuurivastaava **Rami Nissilä** Brysselissä ja **Piri Punamäki** Suomessa. Työnjako Brysselin ja Helsingin välillä on selvä: Brysselin avustaja huolehtii harjoittelijan avustuksella kaikista parlamentin toimintaan ja EU:iin liittyvistä asioista, ja Suomen avustaja hoitaa kotimaahan liittyvät asiat ja kalenterin, yhteydenpidon puolueeseen ja valtakunnan politiikan seuraamisen. Töitä tehdään silti yhdessä "tiiminä" siten, että kaikilla on käsitys käynnissä olevista työtehtävistä, jotta on helppo hypätä remmiin ja paikata toista nopeasti muuttuvissa tilanteissa.

Euroopan parlamentti on politiikkaa ja byrokratiaa

Monikansallinen ympäristö ja erilaiset hallintokulttuurit kukoistavat parlamentissa. Suomalainen turhautuu aika usein tiukkiin hierarkioihin, joo-joo-miehiin ja mañana-kulttuuriin. Toisaalta työskentely 25 eri kansalaisuuden kanssa on mielenkiintoista ja antoisaa. Kielitaito, kärsivällisyys, kohteliaiden sanankäänteiden varasto ja tilannetaju kehittyvät. Suhteita on pakko käyttää hyväksi, että yksinkertaisenkin asian saa junailtua.

Parlamentin syklinen työkalenteri on tullut jo tutuksi. Varsinainen parlamentin lainsäädäntötyö tehdään valiokunnissa. Valiokunnat käsittelevät komissiolta tai jäsenmailta tulleita esityksiä ja aloitteita ja luovat niistä mietintöjä. Mietinnön kirjoittaa yksi parlamentaarikko valiokunnan sihteeristön ja oman poliittisen ryhmänsä neuvonantajien avulla, jonka jälkeen valiokunta äänestää mietinnöstä. Jokainen parlamentaarikko on jäsen tai varajäsen 2-3 valiokunnassa.

Valiokuntaviikon jälkeen on ryhmäviikko, jonka aikana poliittiset ryhmät kokoontuvat ja muodostavat kantojaan tekeillä oleviin tai valiokunnissa hyväksyttyihin mietintöihin. Ryhmäviikolla valmistellaan parlamentin työskentelyn huipentumaa, täysistuntoviikkoa. Kokoomusmepit ovat EPP-ED -ryhmässä, joka on tällä hetkellä parlamentin suurin ja koostuu kristillisdemokraateista ja konservatiiveista.

Strasbourgin sirkus kokoontuu joka kuukausi

Täysistuntoviikolla koko parlamentti - mepit, avustajat, virkamiehet, sihteerit, autonkuljettajat ja aikamoinen kasa paperia - matkustaa 430 kilometriä Ranskaan Strasbourgiin. Siellä vietetään neljä kiireistä päivää joka kuukausi parlamentin äänestäessä lopullisesti mietintöjen ja lausuntojen hyväksymisestä. Täysistuntoviikolle saapuvat myös komissaarit sekä kulloisenkin puheenjohtajamaan edustajia keskustelemaan komissiossa ja ministerineuvostossa käsiteltävistä asioista ja vastaamaan parlamentaarikkojen kysymyksiin. Täysistuntoviikolla on näin ollen äänestysten lisäksi huikea määrä kokouksia, kuulemisia, neuvotteluja, kansalaisten tapaamisia, vastaanottoja ja illallisia, joista tärkeimmissä on hyvä ainakin yhden tiimin jäsenen olla paikalla.

Työskentely parlamentissa on hauskaa ja erittäin mielenkiintoista, mutta raskasta. Täysin normaali työpäivä kestää 10 tuntia, ja Strasbourg-viikoilla päivät venyvät 12-16-tuntisiksi. Tehtäviä on pakko priorisoida, koska kiire on aina vieraana.

Valtio-opin pääainelukijalle parlamentin poliittista päätöksentekoa, kantojen muodostamista ja eri poliittisten ryhmien ja kansallisuuksien valtataistelua on kiinnostava seurata. Parlamentaarikot ja näin ollen myös heidän avustajansa ovat hyvin informoitua väkeä, ja kaikkien EU-instituutioiden päätöksenteosta on tarjolla loputtomasti tietoa. Haaveenani olisi saada tutustua eri informaatiokanavien tarjontaan ja päätöksenteon materiaaliin rauhassa ja pohdiskellen. Tällä hetkellä on kuitenkin aika kerätä käytännön kokemusta parlamentin poliittisista väännöistä, kun siihen on erinomainen mahdollisuus.

Euroopan parlamentin rakennus Brysselissä. Kuvan lähde http://www.europarl.eu.int Taustakuvana parlamentin istuntosalo, kuvan lähde http://www.charlestannock.com

Maarit Kaltio

Kirjoittaja on valmistunut valtio-opin laitokselta huhtikuussa 2003.

Wille Perunaa

Unohtakaa joulu

On aika siirtää katseet tulevaan suveen ja hankkia näpsäkkä pikku kesätyö. Parhaat paikat menivät jo.

Tylkkärissä asiasta mainittiin marraskuussa, joten on ihan turha valittaa jos ei mieleinen homma osu kohdalle. Sen me kaikki toki tiesimme jo päntätessämme politiikan perusteita.

Yhteiskuntatieteilijäpolo menee vaan ihan sekaisin, kun kesätyöhössötys alkaa nykyään ennen jouluhäslinkiä.

Joitain hyviä jobeja on vielä tarjolla. Yhteiskuntatieteilijä voi saada arvokasta alaa vastaavaa työkokemusta esimerkiksi HK:n lihapiirakanvalmistuspuolelta, satamasta trukkikuskina tai K-Runosmarketin kassalta.

Alaa vastaavaa siinä mielessä, että kesätyön jälkeen tietää missä yhteiskunnassa mennään. Ei pääse tapahtumaan akateemista elitisoitumista, kun viettää taas kolme kuukautta kentällä.

Muistutus niille onnenpekoille, joilla on varaa valita. Tulevana kesänä arkinen yötyö on vaihtoehdoista kannattavin. Arkinen siksi, että kesäkuun toisesta viikonlopusta alkaa festariputki. DBTL, Provinssi, RMJ, Ruisrock, Ilosaarirock, Tammerfest, Pori Jazz. Pitää elää kun on nuori.

Yötyö siksi, että kesä-heinäkuussa pelataan jalkapallon EM-kisat Portugalissa ja elokuussa käydään Olympialaiset Ateenassa. 31 ottelua ja satoja lajeja. Siinä työtä kerrakseen.

Itse aion puurtaa sen synkän yhdeksän kuukauden aikana, minkä Suomen olosuhteet meille tarjoavat. Voi sitten kesähelteillä kärvistellä arkipäivät television edessä. Minä mitään kesätyötä olisi kuitenkaan saanut.

Kostajaiset 2003

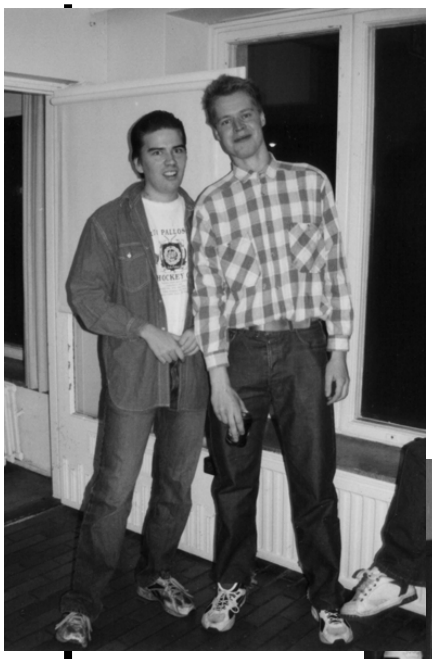

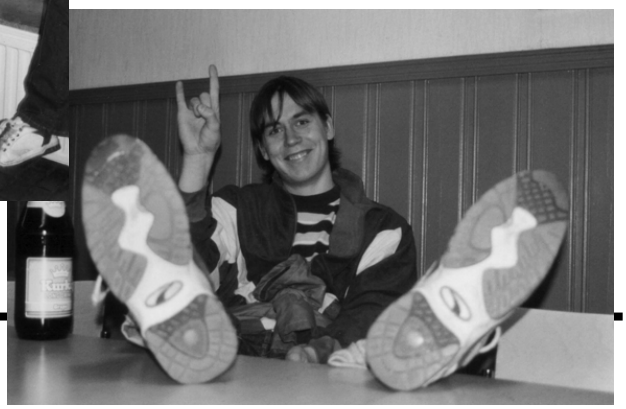

P-klubissa sanottua:

"Nyt kun olisi vielä hevonen ja perse niin tilanne olisi täydellinen", totesi Antti Halonen eräänä päivänä.

"Pelkään kissoja ja korkeita paikkoja, mutta jos niitä ei lasketa, oon ehkä rohkein ihminen jonka olen tavannut", arvioi Juha-Matti eräänä yönä Latviassa.

P-klubissa kuultua:

"Jos valtio-opin laitos joskus palaisi, ensimmäinen arvioni olisi, että kyse on henkilökunnan välienselvittelystä", kertoi Heikki Paloheimo P-klubin toimistolla glögiä juodessaan.

••• Aikakone •••

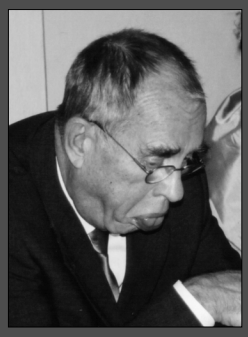

Valtiotieteiden maisteri
Aaro Tulkki juhlatuulella
vuonna 2045

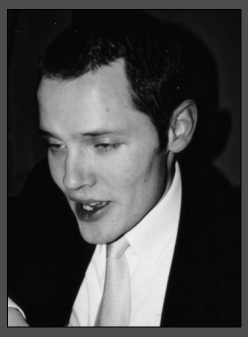

Kirjailija Jörn Donner
juhlatuulella
vuonna 1961

Vapaan maailman puolesta

Kurkistus maailman turvallisuuden ja vapauden vartijan sielunmaailmaan

"Well, this is precisely our mission today: to preserve freedom as well as peace."
"Tonight we are a country awakened to danger and called to defend freedom."

Lähes aina kun USA:n presidentti puhuu, hän mainitsee puheessaan vapauden. Tämä amerikkalainen vapauden kaipuu juontaa juurensa pitkälle Euroopassa kärsimäänsä sortoa pakoon lähteneiden siirtolaisten historiaan.

Kansalaisten ja kansakunnan vapauden takaaminen on keskeinen osa USA:n perustuslakia, joka on saanut lähes raamatulliset mittasuhteet amerikkalaisten itseymmärryksessä. Vuonna 1789 voimaan tulleen perustuslain kymmenen ensimmäistä lisäystä, eli ns. *bill of rights* -muutokset koskevat juuri kansalaisoikeuksia. Niissä taataan liberalismin vapauskäsityksen mukaisesti kansalaisille mm. uskonnon-, puhe-, lehdistön- ja kokoontumisvapaus sekä vapaus aseenkantoon.

Amerikkalaisille vapaus merkitsee "negatiivista" vapautta, mahdollisuutta elää ilman ylimääräisiä valtion rajoitteita. Amerikkalaisille vapautta on nimenomaan mahdollisuus ja vapaus nousta yhdessä sukupolvessa katuojasta miljonääriksi – valtion toimiessa lähinnä yövartijana, sopimuksen ja turvallisuuden takaajana.

Samanlainen vapauskäsitys heijastuu myös maan kansainvälisissä suhteissa. Amerikkalaiset suhtautuvat kielteisesti joukkojensa asettamiseen YK:n tai muiden monikansallisten järjestöjen "ulkomaiseen" komentoon. USA:lla onkin taipumus pitää kansainvälistä lakia ja instituutioita välineinä, eikä päämääränä sinänsä. Jos kansainvälinen laki tai järjestö toimii, eli on edullinen USA:lle, sitä myös kehitetään, mutta sen velvoitteisiin ei sitouduta, mikäli sen ei katsota hyödyttävän maan etua.

Mitä kaikkea amerikkalaisuuteen sitten kuuluu "vapauden" lisäksi? Tyhjentävää vastausta ei muutaman sivun artikkelissa voi antaa, mutta jotain näkemyksiä annetussa tilassa mahtuu esittämään.

Samuel P. Huntington jakaa amerikkalaisen identiteetin peruspilarit kahteen osaan, kulttuuriin ja "uskontunnustukseen" *(creed)*. Amerikkalainen kulttuuri perustuu alkuperäisten maahanmuuttajien arvoihin, joista keskeisimpinä voidaan pitää englannin kielen omaksumista yhteiseksi kieleksi sekä perinteisiä (lue anglo-saksinen ja protestanttinen) käsityksiä kirkon ja valtion sekä yksilön ja yhteiskunnan välisistä suhteista. "Uskontunnustus" taasen pitää sisällään vapauden, tasa-arvon, demokratian, perustuslaillisuuden, liberalismin, rajoitetun hallinnon ja yksityisyrittäjyyden kunnioittamisen.

Amerikkalaisuuteen liittyy kulttuurin ja "uskontunnustuksen" lisäksi voimakas uskonnollisuus. Maassa käydäänkin jatkuvasti keskustelua siitä, pitäisikö julkisissa kouluissa rukoilla vai ei, ja siitä, pitäisikö tunneilla opettaa **Darwinin** evoluutioteoriaa vai raamatun luomiskertomusta. Osassa kouluista on päädytty siihen, että Darwinin näkemys esitetään yhtenä, luomisteorialle vaihtoehtoisena, mallina.

Yli puolet amerikkalaisista käy kirkossa viikoittain ja monet uskovat luomiskertomuksen olevan tosi kuvaus elämän synnystä maan päälle. Amerikan presidentti ei turhaan viittaa puheissaan jumalaan, sen tekemättä jättäminen olisi poliittisestikin typerää.

Maan erityislaatuisuutta (*american exceptionalism*) on korostettu kautta aikojen sen historiankirjoituksessa. Tämä erityislaatuisuus juontaa juurensa Yhdysvaltojen perustuslakiin, jota pidetään parhaana mahdollisena tapana järjestää yhteiskunta. Amerikan kansakunnan tietä maailmassa viitoittaa kohtalo (*manifest destiny*), jonka mukaan amerikkalaisten tulee johtaa koko maailma tämän demokraattisen ja perustuslaillisen onnensa piiriin. USA on mielestään kiistaton vapaan maailman johtaja ja suojelija.

USA:n erityislaatuisuus liitetään usein myös amerikkalaisten uskonnollisuuteen. **Johan Galtung** on kiinnittänyt huomiota tähän piirteeseen. Hänen mukaansa USA:n identiteetin mukaista on ymmärtää maan asema maailman valtioiden keskuudessa lähimpänä jumalaa olevaksi. USA:n jälkeen lähimpänä jumalaa ovat amerikkalaisten liittolaiset, sitten kolmas maailma, sitten "pahat" maat ja lopulta kauimmaisena paholainen. USA on täten jumalan käskyjen toteuttaja maailmassa ja vastuussa vain jumalalle teoistaan.

Kulttuurin, "uskontunnustuksen" ja uskon lisäksi usein on mainittu amerikkalaisten halu ratkaista ongelmat nopeasti ja lopullisesti. USA:lla on myös nähty olevan taipumusta itsekeskeisyyteen ja siihen, että se peilaa omia arvojaan muihin maihin ymmärtämättä tai hyväksymättä toisten eroavia käsityksiä asioista ja erilaista arvoperustaa. Mainittava on myös amerikkalaisten luja usko itseensä ja onnistumiseensa. *"There ain't no such thing as can't!"*

Amerikkalaisuus on muuttumassa – vai onko? Huntingtonin mukaan kylmän sodan päättymisen jälkeen erityisesti amerikkalaiset kulttuuriarvot ovat olleet muuttumassa. Yhä useammat siirtolaiset eivät ole halunneet sitoutua "perinteisiin amerikkalaisiin" arvoihin – englannin kieleen, protestanttiseen työmoraaliin jne. – vaan ovat halunneet säilyttää alkuperämaansa kielen ja kulttuurin. Suuren ja mahtavan ulkoisen vihollisen menettämisellä on merkittävä rooli tässä moniarvoistumisessa. Neuvostoliiton romahdettua vihollisen amerikkalaista yhteiskuntaa yhdistävä ja tiivistävä ulkoinen voima katosi.

Myös demografiset muutokset ovat huomattavia. On olemassa arvioita, että vuoteen 2050 mennessä valkoihoisten (ei-hispaaniset) määrä amerikkalaisista putoaa 3/4:sta noin puoleen. Samalla hispaanista alkuperää olevien amerikkalaisten määrä nousee neljännekseen väkiluvusta. Mustien määrä nousee 14:ään prosenttiin; aasialaisten ja Tyynen valtameren alueen alkuperäisten kansalaisten määrä 8:aan prosenttiin. Myös islaminuskoisten määrä nousee. Amerikkalainen yhteiskunta on siis hajaantumassa, ei tiivistymässä.

Onkin mielenkiintoista nähdä, miten voimakkaasti USA:ssa tapahtuvat demografiset muutokset vaikuttavat maan identiteettiin ja sitä kautta sen sisä- ja ulkopolitiikkaan. Huntington väittää jälkimmäisen jo muuttuneen 1990-luvulla taloudellisten voittojen ja etnisten etujen ajamisen politiikaksi.

Miten 9.11. iskut vaikuttavat amerikkalaiseen identiteettiin ja sisäiseen yhtenäisyyteen? Varmaa on, että 9.11. Sattui Lujaa, mutta onko luottamus presidenttiin kasvanut, usko jumalaan syventynyt, ja uusi vapaata maailmaa uhkaava kokonaisvaltainen vihollinen löytynyt kansainvälisestä terrorismista? Ehkäpä **Osama** pysäytti iskuillaan USA:n sisäisen hajoamisen ja puristi liimaa amerikkalaisuuden palapelin osien väliin.

Toisaalta voi olla, että sota terrorismia vastaan johtaa ensin kansainvälisen yhteistyön romuttumiseen, sitten Irakin ja Afganistanin perikatoon, sitten Amerikan uuteen eristäytymiseen ja lopulta koko vapauden kansakunnan heikkenemiseen. Onko terrorismi sittenkin liian sekava ja epämääräinen "kunnon viholliseksi"?

Aika näyttää miten jenkin käy. Toistaiseksi terrorin pelko taitaa liittää yhteen ja viedä Teksasin päättäväisen, oman *"can do and will do it"* -pojan kirkkaasti toiselle kaudelle – kun työttömyyskin on laskussa.

Entä pidemmällä aikavälillä? *Patriot Act* sitoo amerikkalaisen kansalaisvapauksia vain hetken aikaa ja lakia höllennetään terrorin uhkan väistyessä. Lähi-Idän rauhanprosessi lähtee jälleen liikkeelle ja Irakista selvitään (ainakin jotenkuten). USA:n talouskin elpyy ja vetää muut mukanaan nousuun. Amerikkalaiset korjaavat jälleen potin ja usko itseensä, kansakuntaan ja ennen kaikkea "amerikkalaiseen" vapauteen lujittuu. Eurooppalaiset pyytävät epäilyksiään ja vihoitteluaan anteeksi, koska "Amerikka on erilainen, eikä sitä voi aina ymmärtää, mutta homma toimii!"..?

Martti Setälä

”GET UP, STAND UP, STAND UP FOR YOUR RIGHT!”

BOB MARLEYN RASTAFARINEN SANOMA VAPAUTTAA

Itse asiassa rastat ja reggae eivät ole pakollinen yhdistelmä, yllättävää kyllä. **Bob Marley** vain onnistui levittämään rastafarilaisuuden ilosanomaa musiikkinsa avulla niin tehokkaasti, että pelkästään reggaesta diggailu saatetaan nähdä jo rastafarilaisuutena. Rastafarilaisuus on kuitenkin kaikkea muuta kuin pelkkää letkeää notkumista. Todellisuudessa rastat eivät välttämättä edes pidä reggaestä.

EXODUS – ”IT IS NOT ME SAYING THESE THINGS, IT’S GOD...”

Rastat katsovat polveutuvansa suoraan Israelin kansasta. Marleyn biisi *Exodus* kertookin tutun raamatullisen tarinan siitä, miten israelilaiset joutuivat pakenemaan Egyptistä. Rastat uskovat osan paenneista israelilaisista perustaneen uuden valtakunnan Etiopiaan, omaan luvattuun maahansa. Etiopian kuninkaat taas ovat kuningas **Solomonin** ja kuningatar **Saban** jälkeläisiä. Rastojen mielestä Jumala on valinnut mustan kansan jotakin erikoistarkoitusta varten.

Todellisessa maailmassa mustien vapautusta ajava liike sai alkunsa Jamaikalla 1900-luvun alussa, kun **Marcus Garvey** perusti *Universal Negro Improvement Associationin* (UNIA) tavoitteenaan yhdistää hajaantunut, diasporassa elävä afrikkalainen kansa. Samoihin aikoihin kolme jamaikalaista mystikkoa tulivat pitkään Raamattua (psalmi 68) tutkittuaan siihen tulokseen, että Etiopian silloinen keisari **Ras Tafari** oli Messias. Myöhemmin Ras Tafari kruunattiin **Haile Selassieksi**, mikä tarkoittaa suomeksi ”kolminaisuuden voimaa”. Kolminaisuuden voima taas merkitsee rastojen ideologiassa pyhää kolminaisuutta eli tulta, vettä ja ilmaa. Mustien vapautusliike saa rastafarilaisuudessa uskonnollisen voiman: Afrikkaa eli Siionia pidetään todellisena kotimaana Jamaikan sijaan ja Etiopiaa eräänlaisena Jumalan valtiona. Ras Tafari oli maanpäälle saapunut Jumala, Jah, jonka tehtävänä oli vapauttaa mustat ja viedä heidät takaisin kotimaahansa.

UPRISING – ”OVERCOME THE DEVIL WITH A THING CALLED LOVE”

Rastafarilaisuus on enemmän kuin elämäntapa tai uskonto, se on todellinen uuden maailman kulttuurinen liike, joka yhdistelee villisti näkemyksiä kristillisyydestä, hinduismista, buddhismista ja islamista. Pääsanoma on sama kuin muissakin uskonnoissa eli vapautuminen. Mutta toisin kuin muut, rastafari haluaa vapautua vain länsimaisista ideologioista (kommunismista, kapitalismista, nationalismista jne. – jopa homoseksuaalisuus nähdään länsimaisen yhteiskunnan tuotteena) ja yhteiskuntamallista.

Kolme suurinta syntiä ovat politiikka, kaupallisuus ja uskonto; intellektuaalisuus ja koulutus ovat vampyyreja ja kulttuuri kannibaali. Hurjimmillaan rastafarilaisuus katsoo Iso-Britannian kuningattaren olevan länsimaiden portto ja lesbonoita, joka ylläpitää valtaansa homoseksuaalisten lakeijoidensa avulla. ”Tuli polttaa demokratian, jon-

ka sanotaan olevan demokratian". Länsimaista yhteiskuntaa verrataan Raamatulliseen Babylonian valtakuntaan, joka loisteliaana ja lopulta loppunsa kohdanneena kaupunkina pidetään rastojen keskuudessa täydellisenä esimerkkinä kaikesta siitä, mitä myös paha länsimainen yhteiskunta puhtaimmillaan edustaa.

Rastafarien Jumala on tietysti ihonväriltään musta, mutta tärkeimpänä sanomana on kaikkien ihmisten täydellinen tasa-arvo sekä sosiaalisen "valkoinen on parempi kuin musta" – rakenteen purkaminen. Tämän sanoman levittäminen on puhtaimmillaan reggae-musiikissa, joka on itse asiassa evankelistista musiikkia niin kuin gospel kristinuskossa. Reggae vetoaa kaikille sopiviin perusarvoihin: ihmisoikeuksiin ja kaikkien väliseen tasa-arvoon. Reggae on "enemmän itsensä avaamista jollekin, kuin itsensä muuttamista joksikin", sanoo laulaja **Yami Bolo** kysyttäessä reggaen eroa muuhun evankelistiseen musiikkiin.

JAMMING – "THE MORE PEOPLE SMOKE HERB, THE MORE BABYLON FALL."

Rastan elämässä on kolme tärkeää asiaa: Raamattu, hiukset ja piippu. Raamattu edustaa rastalle historiaa sekä ideologiaa. Hiukset symbolisoivat rastamiehelle miehistä voimaa, joskus jopa leijonanharjaa, sekä itsensä Haile Selassien kruunua. Rastat kieltävät alkoholin ja huumeiden käytön, mutta yksi on sallittua: pyhän "yrtin" eli ganjan polttelu chalice-piipussa. Yrttien ja tupakan yhdistelmän polttaminen on rastoille pyhä toimitus, oikeastaan rituaali, jonka aikana lausutaan rukouksia ja lauletaan psalmeja. Piipun polttelu on olennainen osa rastoille tärkeää mietiskelyä eli meditointia.

Ganjan polttelu on yksi esimerkki länsimaisen yhteiskunnan arvojen vastaisista tavoista. Rasta ei myöskään osallistu länsimaisen yhteiskunnan pakanajuhliin, kuten joulun viettoon. Rastafarit pitävät omia juhliaan, *nyahbinghi*-kokoontumisia, joissa soitetaan rumpuja ja lauletaan. Rastafarit kieltävät myös lihan syönnin, ehkäisymenetelmien käytön, synteettisten lääkkeiden käytön ja tatuoinnit. Jotkut rastafarien käsitykset ovat melko vanhoillisia ja varsinkin naisen kannalta melko epäedullisia, jopa sovinistisia. Naisten on esimerkiksi peitettävä hiuksensa ja nilkkansa eikä nainen saa valmistaa miehelleen ruokaa kuukautisten aikana.

Rastafarien ideologia on toiminut tärkeänä mustien oikeuksien puolustajana, varsinkin sen syntymaassa Jamaikalla. Reggae-musiikki taas on onnistunut levittämään tasa-arvon ilosanomaa myös niille, jotka eivät halua yhtyä uskonnollisiin käsityksiin. Tärkeintä on tietenkin se, että reggae on toiminut monelle mustalle tärkeänä "herättäjänä" omien oikeuksiensa ja vapautuksensa vaatimiseen. Kai voidaan sanoa niinkin kliseisesti, kuin että reggae on ihan oikeasti yhdistänyt ihmisiä.

Katri Mäkinen

"RASTA THE REBEL, THE PROMISE-KEEPER OF THE POOR, AND THE BEARER OF HOPE FOR A MORE RIGHTEOUS TOMORROW."

Lisää rastoista, rastafasismista ja Bob Marleysta:

Suomen rastafari Selassie-keskuksen kotisivut ovat mielenkiintoiset:
http://koti.nettilinja.fi~hsaarist/

Foehr, Stephen (2000): *Jamaican Warriors. Reggae, Roots & Culture*. Sanctuary Publishing Limited, Lontoo.
Sheridan, Maureen (1999): *Bob Marley: The stories behind every song. Soul survivor.* Carlton Books Limited, Italia.

Parasta ennen: vankilaa

Länsimaisissa sivistysvaltioissa langetettavista rangaistuksista kovin on vapausrangaistus. Kidutusta, kuolemanrangaistusta sekä häpeäpaalua pidetään nykyisen moraalikäsityksen mukaan epäinhimillisinä. Vapautta pidetään modernissa yhteiskunnassa itseisarvona: jokaisen perusoikeutena, johon voi kajota vai ääritapauksissa. Monesti on sanottu, että yhteiskunnan moraalia voidaan mitata sillä, miten vankeja kohdellaan. Millaista olisikaan elämä ilman vapauksia, sananvapautta, ilmaisuvapautta tai valinnanvapautta? Jos et tahdo lähteä Pohjois-Koreaan ottamaan asiasta selvää, vankilassa voit saada siitä vihiä.

Riemulomalta pelkoon ja ahdistukseen

Mitä vankiloista ja niiden elämästä ajatellaan? Linnajuttujen keskellä kasvaneena vankilat ovat tuntuneet välillä pelottavilta, välillä kiehtovilta, joskus surullisilta, joskus huvittavilta – elämän makuisilta. Mielikuvat vankiloista voi karkeasti jakaa kahtia:

Vankila on ensimmäisen mielipideryhmän mukaan yhteiskunnan Fuengirola. Linna on valtion lepokoti, jossa roistot lomailevat, joskus tietysti tarkoituksellisesti. Täysihoitoon kuuluu hifilaitteet, oma luksusselli merinäköaloineen sekä mukavat juttutuokiot sosiaaliviraston tätien kanssa mahdollisesta valtion stipendeistä vapauden koittaessa. Kakun maku on makea, vietetäänhän viikonloputkin kotona sillä kuuluisalla vankilomalla. Ihmiset kuvitelmien takana haluavat usein syrjäyttää pohjoismaisen hyvinvointivankilan kolumbialaisella, jotta nämä valtion pullamössörikolliset saataisiin ojennukseen. Rangaistukset ovat yleensä ottaen aivan liian lieviä. Usein kuultua: "Mikä se semmoinen elinkautinen on joka ei kestä *elinkautta*?"

Toinen ryhmä on katsonut liian monta jaksoa Kylmää rinkiä tai liian monta meksikolaista indie – filmiä, joista välittyneisiin kuviin heijastuu outo ripaus keskiajan mystisyyttä. Heidän mielestään vankilat ovat täynnä julmia kuolaavia murhaajia, joiden selleissä on rautakalterit ja betonisängyt. Vartijat kulkevat käytävillä sähköruoskineen. Kaikkialla on kylmää ja pimeää, rottia juoksee lattioilla ja jossain vesitipat putoilevat tasaiseen tahtiin, ´tip´, ´tip´... Suihkua ei kannata edes ajatella. Ruoka on avaruuslimaa – väritöntä, mautonta mössöä, jonne annostelija tumppaa välillä tupakkansa samalla perään sylkäisten. Ruoan ureapitoisuus on hämmästyttävä. Vankilaa luonnehtii eloonjäämistaistelu, jossa rumimmat ja ilkeimmät antisankarit selviytyvät.

Arkea

Suomalaisen vankilakulttuurin tuntevat kuitenkin parhaiten vankeinhoitolaitoksen työntekijät – asianajajat, papit, lääkärit ja ne sossun tädit, jotka ovat tekemisissä vankilan eristetyn maailman kanssa päivittäin. He tietävät, että vankila voi olla karu ja ankea paikka, sillä vapauden ja yksityisyyden menetys saattaa tuntua kovalta. Sellin seinät alkavat nopeasti ahdistaa kovahermoistakin, koska vankila on kuitenkin suljettu yhteisö, jossa päivät muistuttavat liikaa toisiaan. Kiven sisässä perhettä ja kodin lämpöä tulee usein ikävä. Monesti tehtyjen rikosten varjo on synkkä, ja sellikoppi on liian pieni sitä pakoon pääsemiseksi. Työntekijöille taas asukkaat ovat kasvoja, jotka kerta toisensa jälkeen palaavat linnaan takaisin. Joku päättää päivänsä jouluaattona, toinen tärisee vieroitusoireissaan.

Toisaalta, lusijoista saattaa tulla tuttavia, joiden tapaaminen voi olla jopa miellyttävää ja jotka soisi katselevan elämäänsä mieluummin muurien ulkopuolella. Vankilassa on myös se toinen todellisuus, joka tulee mieleen harvemmin. Kakkua istumassa voi aloittaa uuden harrastuksen, elvyttää vanhoja, opiskella tai löytää Jumalan; tekipä Uotin Karikin väitöskirjansa muurien tuolla puolen! Onpa niitäkin tapauksia jotka oikeasti tekevät parannuksen. Nämä henkilöt alkavat uskoa rehelliseen palkkatyöhön, perheeseen ja vakituiseen asuntoon

rötöstelyn sijaan, jolloin vapausrangaistuksen tarkoitus täyttyy. Ikävä kyllä, tällaiset heräämiset tapahtuvat aivan liian harvoin.

Miten rikollisia tehdään?

Rikollinen on usein riippuvuus: pahat tavat opitaan nuorena, tavoista muodostuu elämäntapa ja lopulta se johtaa riippuvuuteen ja kierteeseen, jota on vaikea katkaista – konventioista haluaisi päästä eroon, mutta monen yrityksen jälkeen uuden elämäntavan aloittamiseen ei enää riitä energiaa.

Rikollinen voi ajatella rikollisuutta myös ammattinaan, jossa on kehityttävä. Tällöin vankilaan joudutaan useimmiten huonon tuurin tai ammattitaidottomuuden takia. Tuomiot pitenevät, mutta ne ovat pelkkiä hidasteita rikollisen ammatin uralla, jonka usein oletetaan olevan nousujohteinen: "Kun mä vaan tästä selviän, niin sitten musta tulee kuningas". Vähitellen jokainen vanha sellikoira kuitenkin oppii, ettei rikollisen polku johda mihinkään muuhun kun turhautumiseen ja katkeruuteen siitä, ettei rikollisen ura ollutkaan niin hohdokas kuin silloin 15-vuotiaana näpistelijänä luuli. Ilman koulutusta ja pitkällä rikosrekisterillä on viisikymppisenä turha unelmoida rehellisestä työpaikasta. Kun taas ei ole töitä, ei ole rahaa. Ja ilman rahaa elämästä tulee turhan vaikeaa. Toisekseen, yleensä ystävä- ja tuttavapiiri on yhtä kuin rikollisjoukko, josta on henkisesti vaikea erota.

Rangaistus ja miten se toimii

Rangaistuksena vankila on pohjimmiltaan huono ratkaisu, jonka perusteena ovat yhteiskunnalliset syyt – eihän kukaan halua sarjamurhaajia kaduille kuleksimaan. Tutkimukset kautta aikojen ovat kuitenkin osoittaneet, ettei rangaistuksen pelko pidätä rikollista suorittamasta tekoaan: rikollinen ei ajattele rangaistusta rikkoessaan lakia. Toisekseen, kerran vankilassa ollut palaa sinne yleensä aina takaisin, mitä nuorempana, sitä todennäköisemmin. Lisäksi vankilat maksavat, ja paljon. Varteenotettavaa vaihtoehtoa vankilalle ei kuitenkaan olla vielä löydetty. Sillä välin, välttelen vankilaa ja nautin vapaudestani.

Johanna Ketola

NO NIIN.

Kuluva vuosi on kohta lopussa. Walpo kiittää muttei kumarra. Ensi kerralla uusi päätoimittaja, uudet kannet, uusi sisältö, uusi Walpo. Tietty.

toiviainen

YYA

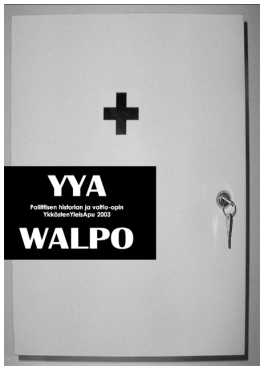

1/03

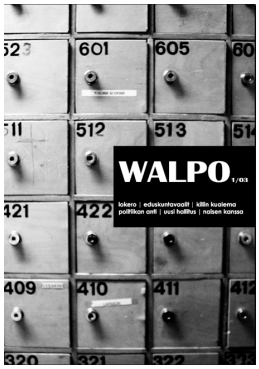

2/03

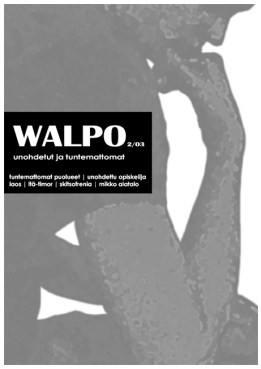

3/03

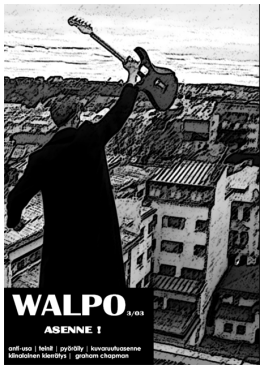

4/03

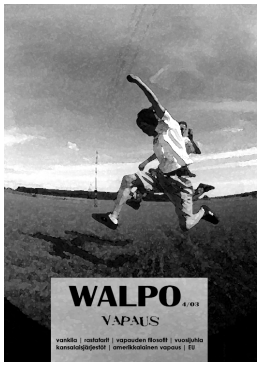

Syksyn keskustelutilaisuus:

SOTIEN SYYT

Jan-Otto "Otto" Andersson

Tuomo "Tommi" Melasuo

Pertti "Eversti" Salminen

Timo "Pj" Soikkanen

P-klubi järjesti keskustelutilaisuuden sotien syistä perjantaina 7.11. Tilaisuudessa keskusteltiin lähihistorian sotilaallisten konfliktien yhteisistä ja erottavista syistä. Erityisesti esillä olivat kulttuurinen, taloudellinen ja strateginen näkökulma. Yleisöä oli salin täydeltä ja kollegoita oli saapunut Tampereelta, Helsingistä ja Jyväskylästä. Illalla sitsattiin Vanhalla asemalla.

Asiantuntija-alustukset mielenkiintoiseen keskusteluun pitivät professori **Jan-Otto Andersson** Åbo Akademin yhteiskuntatieteiden laitokselta, VTT **Tuomo Melasuo** Tampereen yliopiston rauhan- ja konfliktintutkimuksen keskuksesta sekä VTT, eversti **Pertti Salminen** Maanpuolustuskorkeakoulun strategian laitokselta. Puheenvuoroja jakoi **Soikkasen Timo**.

Oikaisu

Walpossa 3/03 julkaistusta Hanna Koskenrannan jutusta "Kiinalaista kierrätystä" oli päätoimittajan sähellyksen takia jäänyt pois viimeinen rivi. Alla on Hannan jutun loppu korjattuna. Walpo pahoittelee virhettä.

Lakien säätämisestä tuntuu kuitenkin olevan vielä pitkä matka siihen, että roskat lentäisivät kansalaisten toimesta roskakoriin, eikä luontoon. Jos ihmiset eivät tulevaisuudessa muuta suhtautumistaan luontoa kohtaan, Kiinan kauniit maisemat saattavat jäädä elämään vain tarinoihin ja maalauksiin.

STOP PRESS! STOP PRESS!

—— Original Message ——
From Aaretti Siitonen <aksiit@utu.fi>
Date Sun, 07 Dec 2003 19:56:14 +0200
To violla@utu.fi
Subject Walpo

Moro. Istun Levin nettikahvilassa ja yritän saada jotain painokelpoista ruudulle. Sain proseni valmiiksi torstaina 18.30. Torstaina 19.00 bussimme lähti tänne susirajan jännittävämmälle puolelle. Sen jälkeen olen kaitsinut seitsemäntoistakesäisiä vaihto-oppilaita. Olen opettanut brasialaisia poikia lumilautailemaan. Jouduin myös näyttämään heille, mitä lumi on. Minuun koskee, sillä uusiseelantilainen kaveri haukkui nössöksi ja sille oli pakko näyttää, etten m'pelkää halfpipeä. Opin pelkäämään. Olen nukkunut yhteensä kuusi tuntia kolmen yön aikana. Vaihto-oppilaat erittävät amfetamiinia. Olen pahoillani. Mitään ei tule ulos. Yritän vielä, mutta en enää usko itseeni ja pian on mentävä. Toivottavasti sä saat jotain sille sivulle, jonka varasit mulle ja mun akateemiselle vapaudelle. M'rehellisesti luulin, että m'saisin sen prosen valmiiksi keskiviikkona ja ehtisin säveltää sulle jotain torstaina. Lauantaina oli ne Heidin pikkujoulut, sunnuntaina m'en saanut mitään aikaiseksi, koska ajattelin, että nyt on pyhä ja kaikkea. Maanantaina kävin hakemassa yhdet tenttikysymykset A-K:lta ja jäin sinne kahville. Neljäksi tunniksi. Tarkoitus oli kirjoittaa johdanto silloin. Sen sijaan kuuntelin kiinnostuneena, kuinka siistiä kutominen on. Tiistaina nukuin kahteen, mutta sain aineistoni melkein kasaan iltaan mennessä. Nukuin keskiviikon ja torstain välisenä yönä neljä tuntia. Sain sen paskan kasaan 18.30 ja bussi lähti 19.00. Olen pahoillani. Olen pettänyt P-klubin. Olen pettänyt Walpon. Ja olen pettänyt Sinut.

Kantolan
uunissa paistuu

ALAN OPISKELIJAN MUKANA NIIN MONESSA JUHLASSA...
...OMAN ALAN ETUJÄRJESTÖ...
SVAL